

DIRVA

Nr. 55

Gegužis-May 12, 1961 M. Mažvydo bibli Cleveland, Ohio

KONFERENCIJA BE VILČIŲ

Laosas beveik prarastas.- Ar bus išgelbėti kiti kraštai?

Keturiolikos valstybių delegacijos susirinko į Ženevą Laosui taikos ieškoti, bet dar neišku, ar visos iš jų dalyvaus tarptau-

Komunistinės infiltracijos židiniai Tailandė.

tinėje konferencijoje.

JAV delegacija, kuriai vadovauja tiesiog iš pasibaigusios NATO konferencijos nuvykęs valst. sekr. Dean Rusk, pabrėžė, kad ji tol neišsijungs į konferenciją, kol nebus gautas tarptautinės kontrolės komisijos patvirtinimas, jog Laose tikrai sutartas ir įsigaliojo ginklų paliaubos.

Tarptautinė kontrolės komisija, susideda iš Indijos, Kanados ir Lenkijos atstovų, jau kelintą dieną vieši Laose, bet nieko konkretaus negali pranešti, nes kariaujančios pusės ilgįsiol dar net nepajėgė sutarti, kur, kaip ir kada formalios derybos dėl ginklų paliaubų turi prasidėti.

Prokomunistiniai Pathet Lao atstovai reikalauja, kad derybos vyktų jų užimtoje teritorijoje, provakarietiška Boun Oum vyriausybė tam priešinosi. Frontuose tuo tarpu neatsinaujino plataus masto kautynės, bet komunistų išprovokuoti lokaliai apsišaudymai nesiliauja. Tarptautinės kontrolės komisijos vadovybė, lankiusi provakarietiškos vyriausybės administruojamą krašto dalį, išvyko į komunistų užimtą teritoriją, kaip sakoma, nustatyti, ar komunistai tikrai nori taikos.

Ženevos konferencijoje taip pat abejoja dalyvauti Kambodijos delegacija. Keturiolikos valstybių konferenciją faktiškai pasiūlė Kambodija, bet jos šefas, princas Norodom Sihanouk pareiškė, kad jo delegacija galinti nedalyvauti dėl Laoso karaliaus Vatanos pareiškimo, jog ta konferencija nesanti reikalinga, nes patys laosiečiai geriau išspręstų savo problemas.

Ženevon atvyko laosiečių delegacija, atstovaujanti expremjerą Phoumą, bet provakarietiška Boun Oum vyriausybė dar nėra apsisprendusi, ar siųsti savo delegaciją.

Dalis Vakarų valstybių dalyvausianti konferencijos pirmuose posėdžiuose, kuriuose faktiškai tebus tariamasi dėl procedūros klausimų, kurių bene svarbiausią sudarys Laoso faktorių akreditavimo ir susodinimo problema.

Sovietija į konferenciją atsiuntė užs. reik. ministrą Gromyko, su 20 delegatų. Komunistinės Kinijos delegacijos dalis jau atvyko, bet pagrindiniai delegatai dar turį atvykti iš Maskvos.

JAV valst. sekr. Rusk pasiūlė Ženevoje tik pirmųjų dienų formalumams; vėliau JAV delegacijos vadovybė perims keliaujantis ambasadorius Averell W. Harri-man, jei, žinoma, JAV iš viso konferencijoje dalyvaus.

JOHNSON PRADĖJO FAKTŲ RINKIMO MISIJĄ

JAV viceprez. Johnson išvyko kelionėn į eilę Azijos kraštų, kuriems jis užtikrins JAV paramą komunistinės agresijos atveju. Jis veža asmeninius prez. Kennedžio laiškus tų vyriausybės šefams, kurie yra gliai susirūpinę dėl Laoso galimo praradimo ir to pasėkoje padidėjusios komunizmo grėsmės kitiems Pietryčių Azijos kraštams. Prezidentas savo laiškuose esąs nurodęs, kad JAV tės ir didins savo pagalbą tiems kraštams.

Viceprez. Johnson lankys Pietų Vietnamą, Filipinus, Tautinę Kiniją, Tailandą, Pakistaną ir Indiją. Visi tie kraštai yra kariniai JAV sąjungininkai, išskyrus Indiją.

Jautriausiu Pietryčių Azijos punktu šiuo metu laikomas Pietų Vietnamas, kur komunistinė subversija ir infiltracija pasiekė aukščiausią laipsnį nuo Indokinijos karo pabaigos. Viceprez. Johnson aptars su P. Vietnamo prezidentu Ngo Dinh Diem JAV nutarimą padidinti tam kraštui karinę pagalbą kovoje su komunistiniais Vietkongo teroristais, diriguojamais iš šiaur. Vietnamo.

Pasitarimuose taip pat bus paliestas tarptautinės kontrolės komisijos, sudarytos Ženevoje 1954 metais, efektingumas. Tai tos pačios sudėties komisija, kuri turi stebėti Laoso įvykius. Balandžio 24 P. Vietnamo prezidentas tos komisijos pirmininkui pasiuntė protestą, nurodydamas, kad nuo 1955 metų jau buvę pasiūstą 170 pranešimų, apimančių per 700 komunistinės subversijos atvejų P. Vietname, bet indo Gopalo Menono vadovaujama komisija nesiėmė jokios akcijos komunistų veiksmams sukludyti.

JAV pasipiktinimą ta komisija iššaukia kitas atvejis. Komisijai buvo pavesta kontroliuoti š. Vietnamo aerodromą Gia Lam, iš kur dabar sovietų lėktuvai gabena ginklus į Laosą. Komisija teisinasi, kad komunistai jos neišleidžia į tą aerodromą, o

pirminkas Menon laikosi pažiūros, kad komisija turinti skelbti tik tai, ką ji pastebinti "oficialiai", bet ne tai, ką jos nariai matą "privatiniais sugebėjimais", nes tai reikštų šnipinėjimą.

Tuo tarpu P. Vietname, kaip pranešama, komunistų infiltracija nepaprastai padidėjusi ir jų "sukilėlių" skaičius jau pakilęs iki 10,000.

TAILANDAS SUKA Į NEUTRALIZMĄ

Tailande pastebėtos didėjančios tendencijos pasukti į griežtą neutralizmą. Tai išdava nusivylimu, kurį iššaukė Vakarų nepajėgumas sulaukyti komunizmo stiprinimosi Laose.

Kai kurie stebėtojai net sako, kad Tailandas išstosias iš Pietryčių Azijos gynybos organizacijos, jei JAV nesiims skubių ir griežtų žingsnių sulaukyti komunizmo veržimosi į Pietryčių Aziją. Tuo atveju Tailandas bandytų ieškoti saugumo, susidedamas su kaimynais neutralistais: Kambodija, Burma, Malajais ir Indija.

Tailando premjeras ir užs. reik. ministras maršalas Thanarat, kaip tikima, įspės ten atvykstantį viceprez. Johnsoną, kad JAV turi veikti greitai, jei nori išgelbėti Pietryčių Azijos kraštus. Tailandas susirūpinęs žiūri į Ženevos konferenciją, kuri gali baigtis Mekongo slėnio paaugėjimu komunistams. Tuo atveju Tailandas būtų išstautas tiesioginei komunizmo grėsmei, kaip ir P. Vietnamas.

Tailando administraciniai organai turi įrodymų, kad komunistų agentai apmoko jaunus vyrus krašto šiaurėje eventualiam bandymui užgrobti valdžią ginklu. Policija areštavo apie 50 asmenų, kurie įtariami dalyvavę komunistiniame sąmokslu. Likučiai pasitraukė į džungles

FOTOGRAFIJA NEMELUOJA! Prancūzų laikraštiniui Raymondui Cartier lankantis Sovietijoje, vienas aukštas komunistų pareigūnas užtikrino, kad darbininkų unijos tarybos nutarimu Sovietijoje moterys atitrauktos nuo sunkių fizinių darbų. Jų patarnavimu naudojamos tik audimo fabrikuose, lengvoje pramonėje, bet ne ten, kur reikalaujama fizinio tempimo, kaip tai prie vagonų pakrovimo, geležinkelio tiesimo, tiltų ir namų statybos... Deja, Cartier vėliau įsitikino, kad komunistai meluoja neradonudami. Štai fotografinis įrodymas, kaip dabar Lietuvoje prie komunistinio režimo moterys verčiamos dirbti sunkius fizinius darbus ir dar turi komunistiniam fotografui šypsotis... Ona Sinkevičiūtė Alytuje prie namų statybos darbų.

NATO ĮSIPAREIGOJO GLOBALINEI KOVAI SU KOMUNIZMU

Tris dienas Oslo mieste, Norvegijoje, posėdžiavusi NATO taryba, kaip iš konferencijos baigminio komunikato aiškėja, priėmė JAV pasiūlymą, jog kova su sovietų-komunistiniu bloku jau turi būti vykdoma nebe regioniniu mastu, bet visame pasaulyje.

Kai kurie JAV delegacijos nariai privačiai pripažino, kad konferencijoje kai kurie NATO nariai dar abejojo ir pareiškė skirtingų nuomonių dėl įsipareigojimų kovai tolimose žemės rutulio dalyse, bet valst. sekr. Dean Rusk išvyko įsitikinęs, jog sąjungininkai pripažino, kad komunizmo agresija Kuboje, Laose, Konge ar kur kitur yra lygiai pavojingas Europos saugumui, kaip ir agresija Europoje.

Specialų tarybos dėmesį atkreipė Vakarų Berlyno klausimas. NATO nariai pakartojo nusistatymą ginti Vakarų Berlyną ir jo gyventojų laisvę. Komunikate sutartis su Rytų Vokietija neaplaido Sovietijos nuo juridinių įsipareigojimų okupuotame mieste.

NATO taryba taip pat išryškino šiuos punktus:

krašto šiaurėje, kur sudaro galimybę neramumų branduolį.

Bangkokas priešinas tokiems Laoso krizės sprendimams, kurie arba įtrauktų prokomunistus į koalicinę vyriausybę, arba padalintų kraštą į komunistinę ir nekomunistinę dalis. Vienas ar kitas sprendimas padidintų komunizmo grėsmę Tailandui,

- parėmė JAV pastangas siekti nusiginklavimo derybų su Sovietija, bet JAV turi dėl jų "glaudžiai tartis" su savo sąjungininkais;
- apgailestavo, kad Sovietija išskėlė naujas kliūtis derybose dėl atominių bandymų nutraukimo, ir skatino rusus priimti Vakarų pasiūlymus, kaip pirmą ir reikšmingą žingsnį į nusiginklavimą;
- patvirtino savo nusistatymą didinti pagalbą neturtingoms tautoms;
- sutarė stiprinti savo karines jėgas ir pripažino "glaudžios, nuolatinės ir atviros konsultacijos tarp sąjungininkų" svarbą;
- svarstė būdus ir priemones pakelti gyvenimo lygį Graikijos ir Turkijos gyventojams.

Konferencijoje JAV pasižadėjo savo turimus penkis atominius povandeninius laivus, ginkluotus Polaris raketomis, pervesti NATO karinės vadovybės žinion. Vėliau jų skaičius bus padidintas, kai tik bus baigti statyti papildomi jų kontingentai.

Šį planą praeitą rudenį NATO tarybai buvo pasiūlyęs buv. valst. sekr. Herteis, kartu siūlydamas, kad europiniai sąjungininkai iš JAV nupirktų 100 branduolinių raketų. Planas buvo atidėtas, nes kai kurie organizacijos nariai būkštavo, kad pirkimo išlaidos būsiančios jiems nepakeliamos.

Pagal dabartinį planą, raketos būsiančios JAV žinioje ir įsakymą joms pa-

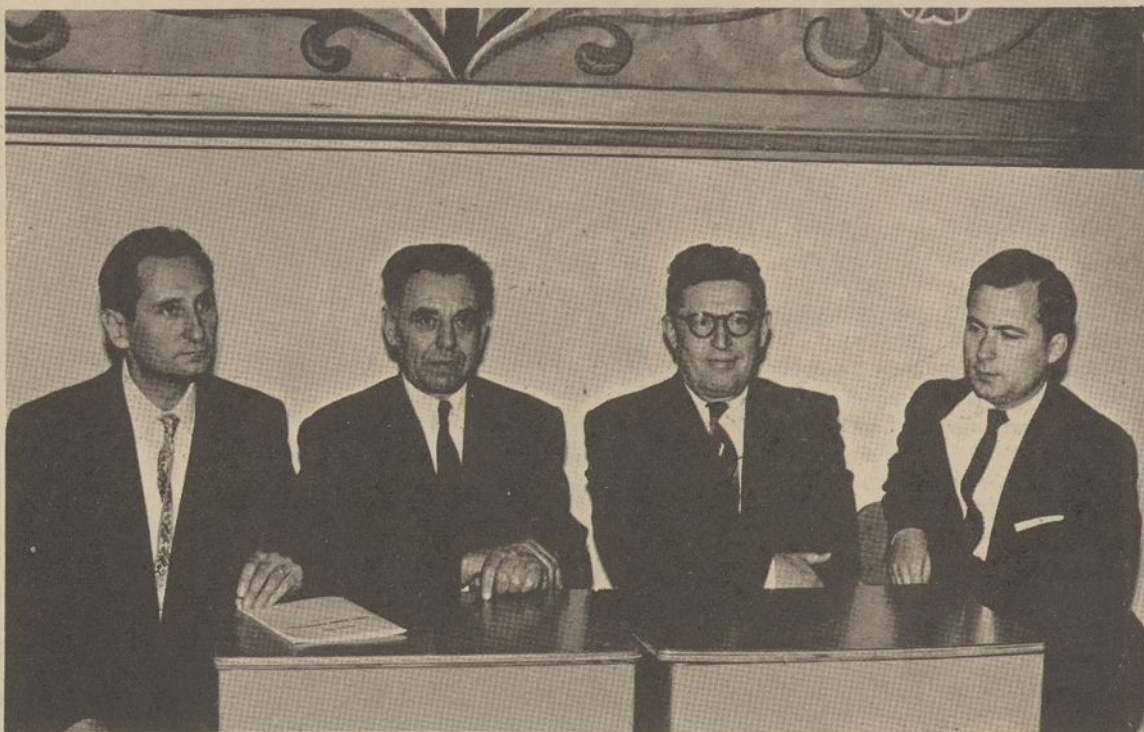
leisti duos JAV prezidentas. NATO karinės vadovybės sudėtyje esąs amerikietis vadovaus ir povandeniniam Polaris laivynui.

Nors NATO nepilnai kontroliuos tuos povandeninius laivus, yra tikima, kad jų glaudesnis įjungimas į NATO jėgas psichologiškai sustiprins europinių narių pasitikėjimą ir pašalins kai kuriuos jų priekaištus, išryškindamas NATO jėgų stiprumą ne tik nariams, bet ir Sovietijai.

TRUMPAI

* SOVIETIJOS komunistų partijos organas Komunistas tik dabar atspausdino Chruščiovo prieš metus pasakytos kalbos ištrauką, iš kurių aiškėja, kad trumpalaikio "atodėkio" laikai sovietų literatūroje, muzikoje ir mene jau senai praėjė. Kalbą Chruščiovą senakė praeitą liepos mėnesį sovietų rašytojams, dailininkams ir intelektualams, joje pildamas visus, kurių kūriniai bandė netarnauti komunizmo partijos politikai, ši žinia paaiškina, kodėl pastaraisiais metais Lietuvoje nepasirodė keletas užplanuotų veikalų ir kodėl Putinas -- Mykolaitis turėjo iš pagrindų perdirbti Sukilėlių trilogiją, ją su trumpindamas į 2 tomus ir, kaip iš vienos pačių komunistų paskelbtos žinios aiškėja, dar net nežinodamas, kuo romaną užbaigti.

* ILGAI atidėliotos derybos tarp Prancūzijos vyriausybės ir Alžiro nacionalistų provizorinės vyriausybės, kaip pranešama tuo pat metu Paryžiuje ir Tunise paskelbtu komunikatu, prasidės gegužės 20 Evian-les-Bains miestely prie Ženevos ežero.

Veikli Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus valdyba. Iš kairės: Jonas Vaičiūnas, Antanas Gintneris, Pranas Šulas, Edvardas Sulaitis. Nuotraukoje trūksta Vytauto Zalotoriaus.

Z. Degučio nuotrauka

Laimėtojai Laose: komunistinės Kinijos premjeras Chou su Souvana Phouma ir jo pusbroliu Souphanouvong.

SOUVANO PHOUMOS NEUTRALIZMAS

1. Skirtingi pusbrolių keliai, bet vienodas tikslas

Laoso karalystė, dabar atsidūrusi pavojingo tarptautinio konflikto centre, yra neturtinga, bet gausi princais. Tuo pasirūpino istorija ir 1959 metais mirusio karaliaus Sisavang Vong poligamiški polinkiai; tas karalius, lyg ir apibūdinamas save apie savo linksnius ir nerūpestingus pavaldinius mėgdavo sakyti: "Mano tauta negali nieko kita, kaip tik dainuoti ir mylėti."

Kad nuošaliame ir sunkiai prieinamame, viduramžių feodalinį gyvenimą tebegyvenančiame Pietryčių Azijos krašte esama tiek daug karališčių įpėdinių ir eilė jų vaidina pagrinčius vaidmenis Laoso tragedijoje, esama ir specialios priežasties: Laosas, kuris 1893 metais tapo Prancūzų Indokinijos protektoratu, susidėjo iš trijų karalysčių -- Luango Prabango, Čampasako ir Vientiano, -- kurios buvo sujungtos tik 1946 metais.

Prancūzai, okupavę tas buferines valstybes, kurias anksčiau ne kartą valdė vietnamiečiai ir siamiečiai, pasirūpino, kad gausūs jaunieji princai gautų prancūzišką auklėjimą. Taip ir 1901 metais gimęs Souvana Phouma, lygiai kaip ir jo pusbroliu Souphanouvongas, buvo mokomi Paryžiuje. Ten jis studijavo technikos mokykloje, vėliau aukštojoje statybos mokykloje Grenoblyje, kur išlaikė egzaminus, kad 1931 metais grįžtų Indokinijon, kaip inžinierius prancūzų administracijoje. Phouma pagaliau visiškai su prancūzų ir vedė vieno prancūzo valdininko dukterį, kurios motina buvo vietinės kilmės.

KOVA SU KOLONIZMU

Antrojo pasaulinio karo metu negausi aristokratinio elito grupė išvystė pasipriešinimo sąjūdį, nukreiptą prieš prancūzišką kolonizaciją. Jam vadovavo trys Luango Prabango valdovų šeimos nariai: princas Phouma, princas Pecaretas ir princas Souphanouvongas. Jiems buvo pasisekę laikinai nušalinti karalių, kol prancūzai juos išvijo ir jie rado prieglaudą kaimyniniame Tailande, kur buvo sudarę trumpalaikę egzilinę vyriausybę.

Nuo to laiko Phoumas ir Souphanouvongas keliai išsiskyrė. Pastarasis vedė komunistę iš Šiaur. Vietnamo ir visiškai pateko į jos rankas. Souvana Phouma 1949 metais grįžo į Laosą ir buvo pasiruošęs susitaikyti

su prancūzais, kurie tuo metu jau buvo įvelti į kruviną kolonijinį karą kitose Indokinijos dalyse. Tuo tarpu 12 metų jaunesnis Souphanouvongas tapo prokomunistinio Pathet Lao (Laisvojo Laos) sąjūdžio vadu, ir tas sąjūdis 1953 metais Šiaurinėse Laos provincijose (Sam Neua ir Phong Saly) sukūrė savo vyriausybę.

Tai buvo metas, kada prancūzai po Dien Bien Phu pralaimėjimo prarado Indokiniją, ir Ženevos konferencija bandė gelbėti, kas dar buvo galima išgelbėti. Viena konferencijos išdavy buvo nutarimas neutralizuoti Laos karalystę su centrine vyriausybe, kurios praktiškai daugiau jau nebuvo.

Tapęs jaunos, nepriklausomos valstybės premjeru, Souvana Phouma pradėjo ilgą ir varginą derybą su savo maištinguoju pusbroliu, kuris su komunistų parama iš Š. Vietnamo ir toliau laikė užmėgus šiaurines provincijas. Souvana Phouma atrodė teisiogi simbolis Laoso gyventojų, linkusių į kompromisus ir dėl daugybės daug stipresnių kaimynų -- šešios valstybės (Šiaur. Vietnamas, Pietų Vietnamas, Tailandas, Kambodija, Burma ir raud. Kinija) šiandien turi sienas su Laosu -- ištisus šimtmečius auklėtų nuolankaus gyvenimo dvasioje.

Ir tikrai, 1957 metais buvo pasiektas sutartis nutraukti kautynių veiksmus, nors ji iš tikrųjų neilgai galiojo. Tačiau svarbiausias tos sutarties punktas buvo Pathet Lao dalinių įjungimas į karališiąją armiją, o taip pat koalicinės vyriausybės sudarymas, įjungiant sukilėlius. 1958 metų pavasaris atnešė rinkimus, kuriuose Neo Lax Xat, Pathet Lao sukurtą naują partiją, kartu su kitomis kairiųjų grupėmis išėjo laimėtoja, gaudama 13 iš 21 vietų.

"STIPRUSIS GENEROLAS"

Nuo tų metų Laosas palaipsniui virto ne neutralia sala, bet didžiųjų valstybių ginčo obuoliu. Prancūzai ten visiškai atsiskė savo pozicijų. Jų vieton atėjo amerikiečiai, perimdami Ženevos sutarties prancūzams teikiamas teises. Jie teikė kraštui plačią pagalbą, kurios didžioji dalisėjo Laos armijai. Taip per šešerius metus į džiungles supilta 310 mil. dolerių. Tai reiškia po 26 dolerius kiekvienam gyventojui, beveik pusę laosiečio metinių pajamų.

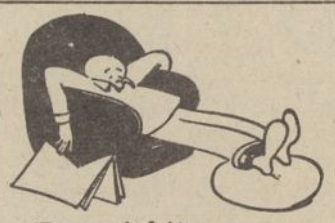
Šioje pagalbos teikimo istorijoje slėpėjo gera idėja, bet ne-

atreipta dėmesio į vieną svarbų momentą: nepaprastai specifiską Laos tautelės mentalitetą. Jos linksmas, optimistiškas temperamentas, jos ortodoksiškas budizmas, atmiestas primityviu prietaringumu, šią tautelę neleidžia išvystyti į karių tautą.

Bet vis dėlto pavyko per ketverius metus nuo leitenanto iki Laos generalinio štabo viršininko iškilusiam generolui Nosa-vanui perduoti amerikiečiams savo idėją apie stiprią karališiąją armiją. Atsargusis oportunistas Phouma buvo nuverstas, ir generolas Nosa-van per naktį tapo "stipriu vyru", į kurį amerikiečiai sudėjo savo viltis.

Kaip ir reikėjo laukti, tuoj pat krašto šiaurėje užsiliepsnojo pilietinis karas. Pathet Lao kovojo toliau, o karališkoji armija, nepaisant dolerinių subvencijų, liko bejėgė, kaip ir anksčiau. Ji niekada nepajėgė sumušti Pathet Lao. Neveltui energingas princas Souphanouvongas partizaninės taktikos mokėsi pas Vietnamo generolus, kurių klasiškas patarimas tebe-galioja: užgrobk lygumą, tačiau laikykis toli nuo nedaugelio Laos miestų.

Ligi 1960 rugpjūčio kraštą vairavo provokarietiska vyriausybė, kurios rankose gana betiksliai tirpo doleriai, kol jaunas parašitinininkų kapitonas Kong Le ją nuvertė. Jis vėl į valdžią pašaukė Souvaną Phomą, kuris per tą laiką iš neutralistinio kurso buvo perauklėtas į prosovietinį. Jo dvideiška politika dabar buvo dar miglotesnė, negu anksčiau. Jis paskelbė šūkį, kad Laosui reikia "la neutralité dans le neutralisme". Ši miglota doktrina remiasi jo naiviu įsitikinimu, kad laosiečiai negali būti komunistai, juo labiau jo pusbroliai, todėl reikia surasti burtų formulę, kuri juos visus sutaikytų. Bet tiesos yra antrajame jo šūkyje, kad laosiečių tautelė nėra sutvėta karui. Todėl jis mėgsta dažnai cituoti laosiečių patarlę: "Kai buivolai rungtis, nukenčia žolė." (Bus daugiau)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

PASLAPTINGAS PENKETUKAS (3)

Laikas tinklui mesti

Kiekvienoje didelėje špiunožės aferoje reikšmingą rolę suvaidina moterys. Ir dažniausiai tarp jų moterų viena yra ypatingai graži, simpatiška, žavi. Ar galėtų būti kitaip ir šioje, vienoje iš didžiausių šio šimtmečio špiunožės istorijų?

Ji tikrai kažkada buvo labai graži, dabar jau baigianti peržydėti, bet vis dar susirūpinusi, kad jos ticianiškai raudoni plaukai, ryškiai atspindį odos baltumą, išlaikytų paskutinės mados šukuoseną.

Jos pavardė britų žvalgybos bylose saugoma, kaip valstybės paslaptis. Bylon ji įvedama, kaip "Mrs. X." Vėliau, kur jos liudijimai lemia bylos eigą, ji vadinama "Mrs. K"; bet prieš tai jai patariama gražiuosius plaukus perdažyti juodai -- dėl visokių atvejų. Ji dar neseniai priklauso britų slaptajam tarnybai. Kad šiandien ji yra jos sąrašuose, tam esama ypatingo pagrindo, ir dėlto kaltas paslaptįgasis "Mister Lonsdale".

Vieną rytą, lygiai prieš trejus metus, jis apsigyveno Londono priemiesty, Albany gatvėje, "Baltojo Namo" šeštame aukšte. Kitoje koridoriaus pusėje gyveno moteris, kuri prieš porą metų buvo praradusi savo sužadėtuoją, ištisus metus jo gedėjusi, dėvėdama juodus drabužius, ir dabar jau 10 mėnesių dailiusis kito vyro. Ji ieškojo paguodos. Butas kitoje koridoriaus pusėje tris mėnesius buvo tuščias. Ir dabar ji į kažkas atsikraustė -- elegantiškas, linksmas, švilpaujantis, su dviem dideliais lagaminais ir gražia iškabėle, kurią prisegė prie durų:

"G. A. Lonsdale
Prekybos direktorius"
Ji teiravosi pas registratorių, kas esąs tas G. A. Lonsdale. Ten buvo parašyta juodu ant balto, nes įsikraustydamas jis turėjo patiekti registracijai kanadinį pasą:

"Gordon Arnold Lonsdale, gimęs 1924 rugpjūčio 27 Kanadoje, Ontario provincijoje. Profesija: prekybos direktorius."

Mrs. X taip susitvarkė, kad ji susitikty. Ji yra 33 metų amžiaus, jis patinka jai, ir ji nori jį užvaldyti.

Bet jis tik nusišypso, jis žiūri pro šalį, jis truktelia pečiais ir nenoromis atsako į užkalbinius.

Ji jaučia, kad toje istorijoje turi maišytis kita moteris. Ji slapta įsibrauja į jo butą. Ji randa moters fotografiją -- ryškiai slaviško tipo moters nuotrauką. Bet daugiau nieko -- jokio meilės laiško. Visiškai nieko.

Bet ji ieško toliau. Ji varto jo knygas. Ji randa dvi filmo juostas su keistais ženklais, kurių nesupranta.

Ji nueina į vonios kambarį, ji randa ten konkelę su pudra. Ji atsuka dangtelį. Gal ji per stipriai paspaudė, nes viršutinė dalis atspalaidavo, ir ji pamatė, kad pudros indelis susideda iš trijų skyrių: viduriniame kažkoki milteliai, šonuose -- keistos spalvos, aštraus kvapo skysčiai.

Kitą dieną ji parašo anoniminį laišką įstaigai, kurios net nemoka tiksliai pavadinti. Ji buvo kažkada girdėjusi, kad esama kažkokios "intelligence service". Ji buvo kažkada skaičiusi apie paslaptįgą "secret service".

Laiškas nueina teisingu adresu. Vyra, kuriam tas laiškas perduodamas, vadinasi William Skardon.

Tas William Skardon yragudrus ir apdairus žmogus. Jis gyvena tamsoje, niekas nepažįsta jo, tikroji jo pavardė niekada viešai neminima.

Bet, kai 1949 metais Anglijoje buvo atidengtas špiunožės tinklas, dirguojamas iš Varšuvos, aferą išryškino vyro pavardė buvo William Skardon.

Kai dr. Klaus Fuchs, garsusis atominis šnipas, kuris šiandien gyvena sovietinėje Vokietijos zonoje, buvagalutinau pasiruošęs prisipažinti -- prisipažinimo protokolą surašė William Skardon.

Jis yra ne pirmasis pasitaikęs, bet vienas iš gudriausių M.I.5 įstaigos vyrų. Jis apžiūri butą Albany gatvėje. Jis pasikalba su "Mrs. X". Jis seka tariamąjį

Gordoną Arnoldą Lonsdale'ą kiekvieną rytą, kaitas tariamai vyksta į savo kontorą. Bet jis visiškai jos net neturi: kiekvieną rytą keliai veda skirtingon vieton. Kartais jis įsėda požeminin traukinin ir nuvažiuoja į Ruislipą. Ten knyginkas Peter Kroger laiko antikvariatą. Jis nusi-perka knygy, o kitas atveža par-duoti.

Trys radistai Ruislipo apylinkėje -- žmonės, kurie dieną ir naktį su savo aparatais ieško slapty radijo siųstuvų, pagauna nežinomus signalus. Jie pradeda nustatinėti vietą, iš kurios signalai turėtų būti siunčiami.

Iš vieno M.I.6 agento, veikiančio Rygoje, per Stockholmą Londone gaunama žinia, kad vienoje Leningrado konstrukcinėje įstaigoje pasirodė fotokopijuoti planai, kurie galį būti gauti iš povandeninių laivų tyrinėjimų ba-

zės Portlande.

Bet ten niekas nėra dingęs, visi dokumentai vietoje. Tačiau Williamui Skardonui staiga ateina mintis, kad tie trys pranešimai ir kitos jo turimos informacijos gali turėti ryšį.

Portlando tyrinėjimų stoties planai rusų rankose, Ruislipo sektas slaptas siųstuvas, kuris galįs palaikyti ryšį su radijo stotimi Sovietijoje.

Iš Kanados tuo metu ateina pranešimas, kad tūlas Gordon Arnold Lonsdale, gimęs 1924 rugpjūčio 27, jau prieš dešimt metų yra dingęs. Kiekvienu atveju apie jį neturima jokių žinių. Prileidžiama, kad jis galįs gyventi Anglijoje.

Dabar William Skardon žino, kad jis užėjo įdomius pėdsakus, kad jis turi mesti tinklą.

(Bus daugiau)

Cosmos Parcels Express Corp.

(Licensed by Intourist)

PASKUBINA JŲSŲ SIUNTINIUS JŲSŲ DRAUGAMS IR GIMINEMS Į BET KURIĄ SSSR DALĮ.

SIUNTINIAI APDRAUSTI • PRISTATYMAS GARANTUOTAS • GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite negu pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur. Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite ar aplankykite jums artimiausį mūsų skyrį:

NEW YORK 2, N. Y., 39 -- 2nd Avenue -- Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y., 506 Weller Avenue -- Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue -- Tel. DI 5-8808
LAKEWOOD, N. J., 126 -- 4th Street -- Tel. FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street -- Tel. MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street -- Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson St. -- Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. -- Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan -- Tel. TR 3-1666
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th St. -- Tel. TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Ave. -- Tel. BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street -- Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. -- Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. -- Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. -- Tel. WA 2-4035
WATERBURY, Conn., 6 John St. -- Tel. PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave. -- Tel. GL 8-2256
PASSAIC, N. J., 176 Market Street -- Tel. GR 2-6287
DETROIT, Mich., 6440 Michigan Ave. -- Tel. TA 5-8050
ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. -- Tel. LO 2-5941
ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant St.
VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Bld.
Šis skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas -- garantuotas dažymas Prano Grigonio priežiūroje.

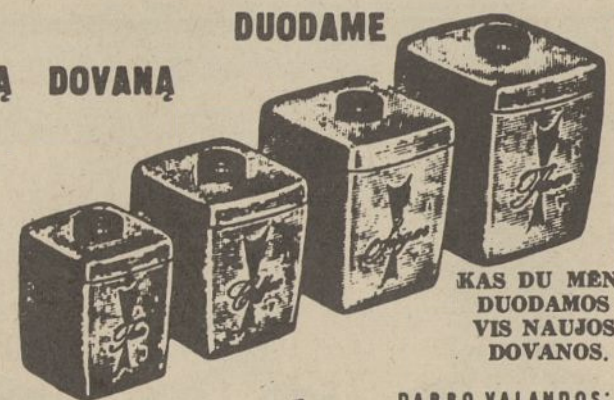
Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

dovanos ★ * taupytojams *

PADĖJUS \$500.00 AR DAUGIAU

DUODAME

ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

DARBO VALANDOS:

5 1/4%

mokame už
ilgalaikės
taupmenas!

pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. -- uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 1 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. v. p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Svilsterėjusio kvapo atgarsiai

Keliuose laikraščiuose pasirodė rašiniai, kurie teigia, kad Lietuvių Studentų Sąjungos laikraščio "Studentų Gairių" linija esanti lyg anapus geležinės uždangos sukirpta. Ir Dirva yra gavusi laiškus, kurie apie tai kalba ir prikišamai nurodo, kad "Studentų Gairių" paskutiniai keturi numeriai į tą patį, lietuviams svetimą tašką šauna, ne mūsų interesams tarnauja ir studentus šunkeliais eiti drąsina.

Kas dabar dedasi mūsų studentų tarpe, besimokančių JAV universitetuose, yra daugumoj vaisiai, ne dabar sėti ir auginti, bet tuoj po karo pradėti sėti Vokietijoje. Tai tų gudravojimų vaisiai, kurie tada, kiek pajėgdami įrodinėjo, kad nenorim jokių ryšių su Lietuvos universitete veiksiom ir pasenusiom akademinėm ideologinėm organizacijom. Mes kuriam naują studentų veidą. Mes kovojam už naują žmogų, mes esam visiškai laisvi...

Tokia nauja "ideologija", veikiama dar šio krašto sąlygų, šiandien ir formuoja tai, kas atspindi "Studentų Gairėse", ką girdime studentų suvažiavimuose, didesniuose ir mažesniuose susirinkimuose. Ta "ideologija", kartais dar padrąsinta vienu kitu laikraštपालाikiu iš anapus ar gudraus "ambasadoriaus" pakurstymu, duoda progos prasiveržti maištui, kurį kai kas jau tiesiog vadina tarnyba Maskvai.

Dar nėra rimto pagrindo tai teigti ir be reikalo "kanikinius" gimdyti. Tai galima pavadinti jaunuoliško nesustipėjimo ir gudravojimo kūryba, žinoma, ir iš tokios kūrybos autorių gali kai kas nuriedėti į mūsų priešų pusę. Bet kada nenurieda!

Kitas reikalas, ar tokia kūryba turi mūsų studentiją maitinti? Juk ta pati Lietuvių Studentų Sąjunga yra ir antro žurnalo, — Lituanus laidėja, dėl kurio linijos ir reikalingumo net ir toks ALT sekretorius P. Grigaitis, tik savų darbų garbintojas, per daug nesidrąsko. Taigi, kaip čia yra? Vienas tos pačios Sąjungos leidinys, anglų kalba, neatlaidžiai demaskuoja mūsų pavergėjo norą lietuvių tautą sunaikinti ar bent mažiausia ją savo vergais paversti, o antras — lietuvių kalba sodina net "Vilniai" patinkančius daigelius.

Tikrai esama bent didoko nesusipratimo. Ir greičiausia tas nesusipratimas yra tik redakciniam kolektyve, kuris nelabai susigauja ką daro. Į tuos "Studentų Gairių" 104 puslapius supilta viskas. Prie gerų dalykų primaišytos šiukšlės dabar ir kelia tą pasipiktinimą, kurį jau kai kas per greit ir tikra tarnyba Maskvai vadina.

Reikia manyti, kad pati Studentų Sąjunga suras receptų, kaip tą prisivilusį kvapą išsklaidyti. O kad jo esama, ir nelabai jautri uoslė pastebi. Tik pastebėjusi dar nenori tokiais dideliais kaltinimais apšaukus prie stulpo rišti. Nenori vien todėl, nes mano, kad mūsų studentų vardai dar galvų neprarado.

B. G.

DIRVOS REDAKCIJAI

Šiuo laišku aš noriu pareikšti Dirvos redakcijai padėką už premiją, kurią jūs skirėte ir kuri balandžio mėn. 29 d. konkurse man teko. Sunku čia išreikšti tą džiaugsmą, kurį man suteikė laimėtoji premija.

Stodama į konkursą apie premiją aš negalvojau, Mano visas rūpestis buvo tik gerai paskambinti pasirinktus dalykus ir palyginti savo jėgas su kitais, man nepažįstamais konkurso dalyviais. Jūsų skirta premija bus man didelis paskatinimas daugiau domėtis muzika.

Dirvos organizuojami jaunųjų talentų konkursai yra didelis kultūrinis darbas. Tie konkursai daug prisideda prie kultūros kėlimo lietuviško jaunimo tarpe. Tai didelė garbė Dirvai. Ačiū!

Linkiu Dirvai geriausios sėkmės.

MARYTĖ GAILIUSYTĖ
Cleveland

TAUTINĖS SĄJUNGOS EAST
CHICAGOS SKYR, PIRM.,
K. POČIUI

Jūsų skirtoji Dirvos jaunųjų talentų konkursui 100 dol. premija, kurią aš laimėjau, suteikė man daug džiaugsmo. Tokios premijos duoda daug iniciatyvos stengtis ir ateityje sparčiau

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Chicago skyriaus techninės spaudos sekcijos vadovybė: pirmoje eilėje iš kairės: K. Bertulis -- ALIAS centro valdybos atstovas, prof. S. Dirmantas -- PLIAS centro valdybos atstovas, B. Lukšaitė -- ALIAS Chicago skyriaus atstovė, G. J. Lazauskas -- sekcijos vadovas. Antroje eilėje: J. Slabokas -- Technikos Žodžio redaktorius, K. Paukštys -- Technikos Žodžio administratorius, D. Šatas, K. Kaunas ir V. Pavilčius -- sekcijos vadovo pavaduotojai V. Noreikos nuotrauka

TECHNIKOS ŽODŽIO DEŠIMTMETIS

Amerikos ir Pasaulinės Lietuvių Inž. ir Arch. Sąjungos organas, "Technikos Žodis", leidžiamas ALIAS Chicago sk. techninės spaudos sekcijos, jau išvarė dešimties metų spaudos darbo vagą. Inžinieriai turėjo savo spaudą Nepriklausomojoje Lietuvoje, ją tęsė tremtyje -- Vak. Vokietijoje, leisdami (nuo 1946 m.). Inžinieriaus Kelią ir Technikos Pasaulį.

Iš Vokietijos į JAV atvykus didesnei daliai inžinierių, imtasi žygių ir Amerikoje atgavinti lietuvių inžinierių ir architektų profesinę spaudą.

Pirmieji "Technikos Žodžio" ir techn. spaudos sekcijos, Chicagoje iniciatoriai buvo P. Jurėnas, G. J. Lazauskas, K. Burba, K. Kaunas. Techn. spaudos sekcijos steigiamasis susirinkimas įvyko 1950 m. gruodžio 17 d. buv. Tremtinių Namuose. Susirinkimui pirmininkavo V. Tamošiūnas. Dalyviai, kurių buvo 9, išsirinko sekcijos vadovu G. J. Lazauską, jam pavedė sudaryti TŽ redakcinę kolegiją. Tuo laiku sudaryta red. kolegija: K. Burba, P. Jurėnas, K. Kaunas, P. Kiaulėnas, G. J. Lazauskas, A. Semėnas ir V. Tamošiūnas.

1951 m. sausio 7 d. visuotiniame Chicago Liet. Inž. ir Arch. S-gos susirinkime padarė pranešimą spaudos sekcijos vad. G. J. Lazauskas, painformuodamas apie įsteigtos sekcijos tikslus. Susirinkimas tam pritarė, bet kartu pageidavo, jog reikėtų stengtis Technikos Žodį leisti atskirai, nesusirišant nei su vienu bendruoju laikraščiu.

Netrukus nusistatytą TŽ leisti atskiru mėnesiniu laikraščiu. Papildyta red. kolegija: K. Bertulis, prof. S. Dirmantas, J. Jurėnas, J. Muloku ir S. Švedu. TŽ administratorium pakviestas K. Bertulis.

Laikraščiu leisti, pirmosios lešos sudarytos iš spaudos sek-

cijos narių aukų: K. Burba 10 dol., K. Kaunas 5 dol., G. J. Lazauskas 18 dol., A. Semėnas 5 dol. Vėliau lešos pasipildė, išėjus pirmajam numeriui.

Dėl įvairių priežasčių, T.Ž. pirmasis numeris pasirodė 1951 m. balandžio mėn. Šio numerio technškai redagavimą tvarkė P. Jurėnas ir G. J. Lazauskas. Spausdinta Draugo spaustuvių. Pirmųjų numerių spausa po 1000 egz., vėliau po 700. Užsimokėjusių prenumeratas skaitytojų tarpe buvo 73% inžinierių ir 27% šiaip technikos darbuotojų ir priklausančių šiam darbu.

Nuo pat pirmojo numerio, TŽ pasiekė visus pasaulio kraštus ir glaudžiai pradėjo jungti pasisklidusius lietuvių inžinierius ir architektus į vieną bendrą šeimą. 1952 m. rugpjūčio 30 - 31 d.d., Chicagoje, Antrasis ALIAS skyrių atstovų suvažiavimas Technikos Žodį paskelbė sąjungos organu. Netrukus ir PLIAS c. v. paskelbė savo organu.

Per dešimtį metų išleista Technikos Žodžio 29 nr. didesnio laikraštinio formato su 116 psl. ir 36 numeriai žurnalinio formato su 818 psl. Nuo 1954 m. TŽ iš mėnesinio paverstas dvimėnesiniu žurnalu, Taigi, iš viso išleista 65 nr. su 934 psl.

TŽ dešimtmečio sukakčiai paminėti šiomis dienomis išeina sukaktuvinis Technikos Žodžio nr., 1961 m. nr. 2. Be to, Chicagoje 1961 m. gegužės 13 d. Jaunimo Centro didž. salėje rengiamas TŽ sukaktuvinis spaudos balius.

DETROIT

Sibiro tremtinių būklės gerinimas

Mes, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Detroito skyriaus valdyba, svarstydami Sibire esančių lietuvių padėtį, kreipiame ypatingą

AURELIJA BALASAITIENĖ

MANO MOTINAI

Per miestus degančius mane nešei,
per kalnus, prisiglaudusius prie debesų, per vandenynus...
Šiapus saulėleidžio man laikinus radai namus.
Kautynių kruvinų garsai nurimo.

Bet Tu girdi toli uždaramų vartelių aidą
ir spėjai, ar pražydę jazminai...
Matai Tu savo motinos, iš Sibiro negrįžusios, malonų veidą,
palikusius pavasarius matai...
Ir dar šypsoji man bandai.
Lyg nežinočiau skausmo Tavo pridengto, gilaus,
kurį nuo kūdikio slėpei.

Tu man uola, kad aš per audrą atsiremčiau.
Tu man šaltinis, kad skausme paguodos pasisemčiau.
Tu man didžios genčių grandinės amžinas narys,
Tu mano širdžiai džiaugsmas, mano protui — išmintis,
Aš — menkas Tavo tęsinys.

Kaip rožės, nuskinu savas mintis —
Tai Tau, Mamytė, vietoj vystančių gėlių...
Tik eilėmis aš pasakyt galiu,
kaip aš Tave myliu.

Trys džiūkės sekmadienį prie bažnyčios Lietuvoje...

dėmesį į tas lietuviškas šeimas, kurios paleistos iš darbo stovyklų, bet negali grįžti į savo gimtąjį kraštą dėl lėšų stokos. Jie deda paskutinę viltį į laisvame pasaulyje esančių lietuvių gerumą ir prašo paramos kelionei iš Sibiro į Lietuvą, kad galėtų savo vaikus leisti į lietuviškas mokyklas ir auklėti lietuviškojoje aplinkoje, nes kartus Sibiro gyvenimas ir likiminė dalis tarp svetimųjų, kerta jų išterme likti ištikimais savo tautai ir tėvynei.

Manydami, kad tarp Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išlaikymo darbų pirmą eilę yra statytinas ir Sibire esančių lietuvių (kol dar nevisiškai vėlu) padėties gerinimas, mes jaučiame pareigą imtis iniciatyvos jiems padėti. Tam tikslui birželio 18 d. Beechnut Grove parke rengiame gegužinę ir kviečiame visus Detroito ir jo apylinkės lietuvių į gegužinę atsilankytį ir savo atsilankymu prisidėti prie Sibiro tremtinių būklės pagerinimo.

Pirmas toks vakaras Detroitė

Vakaras bus gegužės 20 d., 7 v. p. p., lietuvių namuose K 3009 Tillman gatvė. Vakaro programa, paskelbta Dirvos 35 ir 51 nr. nr., bus atliekama 3-se tų namų salėse.

Didžiojoje salėje bus meninė ir linksmoji dalis. Šokiams gros didelis Vytauto Slomkos orkestras. Kitose salėse bus: vienoje, padengti ir papuošti stalai pasistiprinti iš mūsų mielųjų biutininkių suneštinio bufeto. Kitoje salėje bus pilsautojų susibūrimas. Čia bus ir dainuotojų pasirodymas, bendras vyrų ir moterų mišrus choras, kaip kad Chicagoje per dainų šventę.

Vakaro pelnas bus skiriamas žuvusiems už Lietuvos laisvę pastatytų Chicagoje paminklo, likusioms skoloms dengti.

Visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai atsilankyti.

J. M.

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

WESTERBURG'S

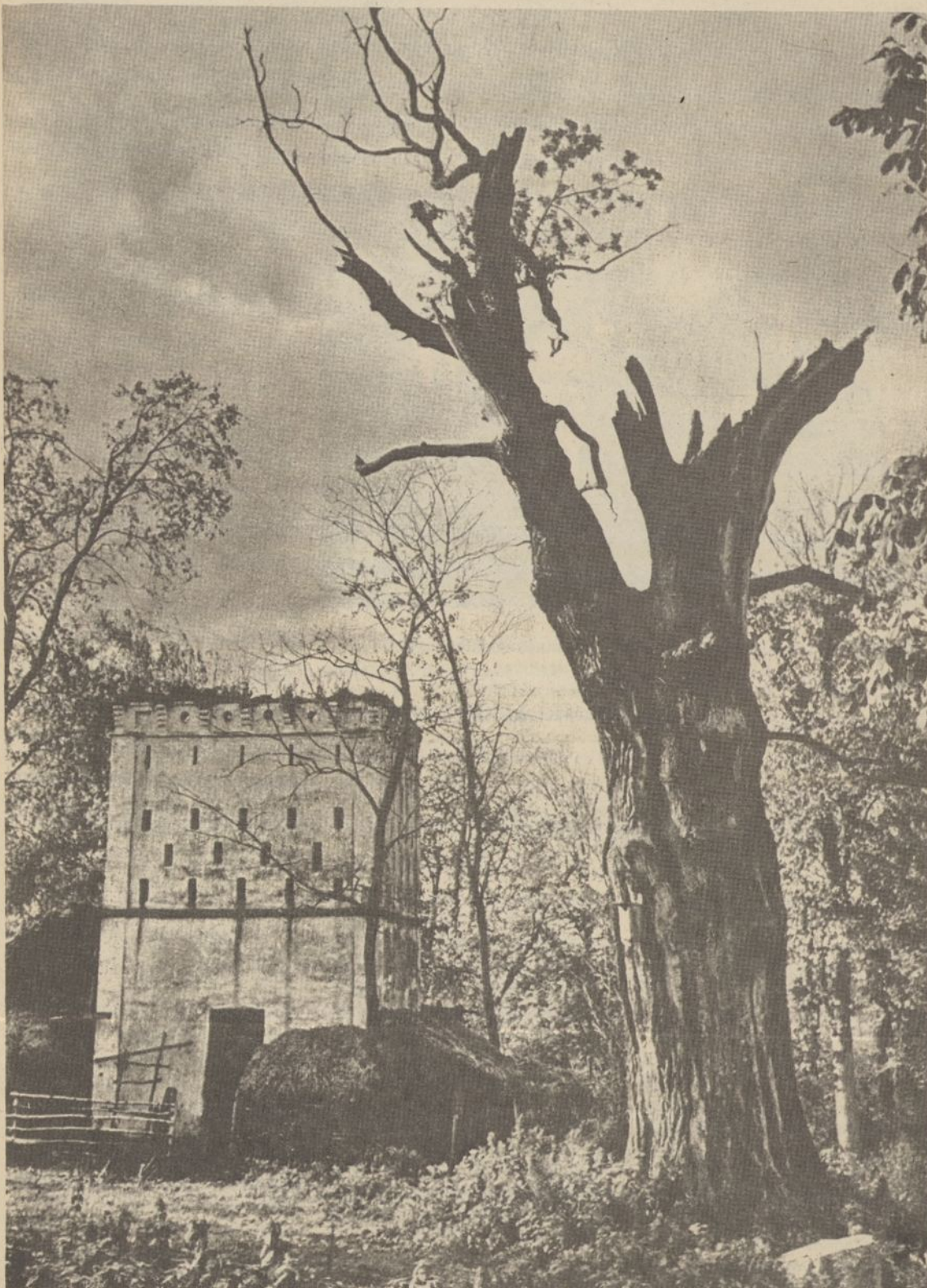
"THE GERANIUM CENTER"

23108 EMERY at GREEN

Phone 292-6510

60,000 GERANIUMS
BEDDINGS 4 FOR \$1.00
CANADIAN PEAT MOSS
LARGE 6 CU FT. BALE \$3.88

("SCOTTS") LAWN CARE
CENTER

Ramygalos apylinkėj užsilikęs pastatas, kur senovės laikais baudžiauninkus kalino.

BAUDŽIAVOS GALO ŠIMTMETJ MININT (4)

J. JAKŠTAS

BAUDŽIAVA LIETUVOJE

Lietuvos visuomenė nuo pat seniausių laikų prilygo europietiskai visuomenei ir luominis pasiskirstymas jai taip pat buvo būdingas. Feodalizmas būdino tarpusavius luominius santykius. Iš feodalinų santykių išsivystė ir Lietuvos valstybė 13 a. ir tie santykiai grindė josios buity.

Netenka abejoti, kad mūsų kunigaikščiai pirmiausia buvo stambieji žemvaldžiai ir žeme rėmė savo valdžią. Žemė, tariant, jų domėnai buvo valdžios centrai, iš kurių jie plėtė savo galią, ir lenkė sau kitus žemvaldžius.

Galutinis valstybės susidarymas sietinas su vienos žemvaldžių giminės pastoviu pirmavimu. Tai įvyko 13 - 14 a. sąvartose, t. y. nuo Gedimino dinastijos įsigalėjimo. Gedimino giminė, be abejo, iškilė iš kitų žemvaldiškų giminų ir, jas sau pasilenkdama, pradėjo kraštą valdyti. Valdančioji dinastija pirmavo diduomenės grupė ir valdė ne be jos pritarimo. Lietuvoj, kaip ir vakarinėse feodalinėse valstybėse, randame po nų tarybas prie d. kunigaikščio. Ponų taryba buvusi jau Gedimino dvare Vilniuje, kaip liudija Rygos pasiuntiniai, vedę su d. kunigaikščiu derybas dėl krikšto.

D. kunigaikštis ir visa jo giminė, būdami pirmiausia didikai, buvo kartu ir stambiausieji žemvaldžiai. Apie gausius d. kunigaikščio dvarus sužinome iš 14 a. galo ordino šnipų sudarytų kelionių į Lietuvą aprašymų. Juose pakartotinai minimi "karaliaus dvarai", kurių daugiausia yra Aukštaitiuose. Jau šių dvarų vyrvimas išimtinai Aukštaitiuose rodo Gedimino giminę kilus šiam krašte ir iš jo išplėtus savo valdžią.

Šalia didžiojo kunigaikščio dvarų šaltiniai mini ir didikų dvarus, o tai aiškiai rodo žemvaldžių luomo buvimą pačioj Lietuvos valstybės pradžioj.

Ordino šaltiniai, kurie yra pagrindas senajai Lietuvos valstybei pažinti, ypač įsakmiai mini žemaičių didikus. Kartą juos randame pavadintus net "karaliukais, kurių žemaičiai vadomai". Tai ryški užuomina apie

savotišką bajorišką žemaičių respubliką, kur diduomenė daugiau ar mažiau savaimingai tvarkėsi. Šis, iš senų laikų ėjęs žemaičių savaimingumas, išsilaikė ir kraštas išliko vienintelė seniūnija visais Lietuvos D. K-tijos laikais.

Aišku, šalia bajorų luomo turėjo būti ir jiems priklausomos valstiečių masės. Turime vieną reikšmingą šaltinio žinutę, kur kalbama apie Algirdą, atvykusį ginti Kauno nuo kryžiuočių puolimo (1362) Ten sakoma, kad karalius atvyko "su bajorais ir smerdais" (smirdens). Tai rodo Lietuvos šaltiniuose užtin-

kamas slaviškas žemdirbio pavadinimas. Galimas daktas, kad čia paminėti lietuviški smerdai bus buvę karaliui priklausomi valstiečiai, atseit, prilygę slaviškiems smerdams. Jie, kad ir žemesni už bajorus, galėjo dar laisvi būti.

Bet feodaliniai santykiai žemvaldiškoj Lietuvos visuomenėj buvo jau proistoriniais laikais. O iš feodalinų santykių vystėsi ir baudžiaiva. Tad baudžiaivos Lietuvoj, kaip ir kitur, niekas nesukūrė: ji rutulėjosi pagal bajorišką luomo politinės ir ekonominės galios didėjimą. Šiuo atveju nemaža reikšė gausių

Stelmužėje vadinamas vergų bokštas, kuriame buvo kalinami baudžiauninkai.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (80)

Ji nešė vaiko šypseną

Pervargimo būklė, prislopinusi Iloną, atpalaidavo virves, kančias jos sąnarius ir pojūčius. Pasiekus visiškos apatijos ribą, tas nuovargis apgaudinėjo

tuščių plotų kolonizacija. Bajorai, turintieji politinę ir ekonominę jėgą, pirmiausia juos pasisavindavo kartais išvaikydami net valstiečius. Apie šias bajorų priemones liudija, pav., D. K. Kazimiero Jogailaičio kreipimasis į žemaičių seniūną Kęsgailą, kur jis įspėjamas, kad neleistų bajorams baidyti valstiečių nuo žemių ir paskui jas jau ištuštėjusias pasisavinti. Su kolonizacija ėjo dvarų kūrimas ir valstiečių traukimas į baudžiaivos jungą.

Paskutiniu laiku dvarų vykdytą kolonizaciją, atseit, jų plėtimąsi ryškiai dokumentuota pavaiždavo mūsų nepaprastai krupštus istorikas Dr. J. Matušas str.: Žemaitija iki Šešupės ir Virbalio. (Aidai, Nr. 2, 3, 1960). Jis aiškiai parodė, kaip XV, XVI a. Panemunės dvarai -- Jurbarko, Skirėnėnės, Veliuonos, Vilkijos, Raudonės -- plėtėsi kitą Nemuno pusę. Dvarininkai čia kūrėsi sau priklausomus kaimus, folvarkus ir dvarus iki Virbalio, Pilviškio ir Balvieriškio. Aišku, kūrėsi vyko su baudžiaivinio ūkio plėtimu.

Nuo XV a. jau tikrai galima kalbėti apie susiklosčiusį baudžiaivinį ūkį Lietuvoj. Garsioji Kazimiero privilegija Lietuvos bajorams (1449) kur valstiečiai jiems pavedami, yra ryškus visuotiniai prigijusio baudžiaivos ūkio dokumentas. Tad niekas neatnešė baudžiaivos iš Lenkijos, kaip mūsų kai kurie "patriotiškai" istorikai skelbė, kai jie viską, kas lenkiška, laikė Lietuvoj bloga. Ji buvo "naminis produktas", išsivystęs iš ūkinų ir naminių santykių.

Aplamai, lenkai paveikė lietuvių per savo atneštą krikščionybę vien kultūriškai. Jie nepakeitė mūsų įsigyvenusios ekonominės, visuomeninės ir net politinės būklės. Šiose srityse mūsų bajorai mokėjo savaimingai išlikti. Bet kultūriškai tautiškai Lenkijos įtaka sunkino lietuviams baudžiaivos jungą. Lietuvį baudžiauninką ir jojo dvarponį skyrė ne tik luominis, bet dar ir tautinis priešingumas. Lietuvis baudžiaiviniuose santykiuose pažemintas ne tik ūkiškai bei visuomeniškai, bet dar ir tautiškai. Jam lenko bajoro taikomas žodis "chlop", t. y. slaviškas vergo baudžiauninko pavadinimas, virto jo tautybės vardo sinonu.

Ta baudžiaivinė atgyvena dar buvo gyva aplenktose Lietuvos srityse prieš Pirmą pasaulinį karą. Ir mums, lietuviams, čia tekdavo girdėti lenkišką "chlopo" pravardžiavimą.

Turint galvoj tautinį baudžiaivos aspektą, jos panaikinimą reikėtų laikyti ypatingai sveikintinu reiškinio. Su jos kritiku lietuvis išsivadavo tiek iš ūkinės spaudos, tiek iš tautinio pažeminimo. Nors, reikia pripažinti, ūkinis išsivadavimas buvo gan ribotas. Jis gavo vien pono duotą dirbamą sklypėlį, bet neteko visokių servitūtų (su mažomis išimtimis), t. y. teisės naudotis dvarų miškais, ganyklomis, pievomis. Net ir gautą žemėlį jis turėjo iš valdžios per 49 metus išsipirkti. Tai buvo vadinami išperkamieji mokesčiai, "vykupni", apie kuriuos dar mūsų tėvai kalbėjo. Jie buvo panaikinti dėl 1905 revoliucijos ir nuo 1907 jau neberinkti. Tad šiuo metu išnyko ir paskutinis baudžiaivinis likutis, atseit, tuojau po spaudos atgavimo. Čia ir vėl baudžiaivos galas susitinka su dideliu tautiniu laimėjimu.

Mes, paprastai, esam linkę laikyti vien spaudos atgavimą dideliu tautiniu įvykiu ir su juo siekti tautinį atgimimą. Bet turėtume suprasti, kad be laisvųjų valstiečių, tas atgimimas nebūtų buvęs galimas. Jau šiais sumetimais mes turėtume minėti, ir minėti pabrėžtinai, baudžiaivos galo šimtmetį ir ryškinti jį epochiniu įvykiu mūsų tautos buityje.

malonių, skausmui tolimu neįturiu.

--Mūsų daktaras turi su tamsta pasikalbėti.

Ranka ant jos peties buvo ne Kuzino ranka. Ilona atsistojo pasimetusi ir nusekė gailėstingąją seserį.

--Aš turiu su ja išsiaiškinti, --kalbėjo sau Kuzinas, -- bet prieš tai turiu išsiaiškinti su savimi. Kiekvieną kartą, kai jos čia nėra, turiu iš naujo aiškintis su savimi. Koją jau smarkiai skauda. Tik neprašyti morfijaus. Tas aptemdo protą. Todėl kelį ramiai sau teskauda. Aš jo juk jau neturiu. Jis guli kažkur ir skauda. Jis man dar kels vargo kai bus jau sudegintas arba supuęs. Nervai veikia, tartum ji dar turėčiau, Taigi, kelis išmestas. Sukaupk savo mintis. Tu turi viską išsiaiškinti. Logiškas išlikti! Aš įtikinsiu Iloną. Ji išeis. Tai geriausia. Jei ji liks čia, mudu abu būsime pakarti -- po teismo, arba jie padarys trumpą teismą: prie sienos. Negalėsiu net stovėti. Logiška, neįmokau dar stovėti and vienos kojos. Ji turės mane prilaikyti, logiška. Tauškalai, juk ji turi pasitraukti. Ji turi, kol dar yra laiko, išbėgti į Vakarus. Logiška, ji nori mane kartu pasiimti. Prakeiktas kelis! Taigi, logiška, ji dabar negali manęs kartu paimti. Mano būklė išjungia tokią galimybę, logiška. Prakeiktas kelis, nurimk! Taigi, logiška; žinoma, ji norės pasiimti šalia manęs arba mane paslėpti, kol aš galėsiu šlūbčioti ant ramentų šalia jos, o paskui -- į Vakarus. Bet kai sienos vėl užsidarys, vargu bus begalima prasimušti. O ką aš veiksiu Vakaruose? Leisiuosi žeriamas? Nyksiu emigracijoje, kaip jūrų žuvis gėlame vandenyje? Rusas emigrantas viena koja: buvęs pionierius, buvęs komjaunolis, buvęs lakūnas, buvęs AVO valdininkas Kovacs -- logiškas buvęs. Bet buvęs laisvės kovotojas? -- Buvęs įsimylėjęs, buvęs pamišęs! Kitaip jie to ten nesupras. Jie iš viso nieko nesupranta. Vištos! Elgiasi, kaip vištos. Laksto aplinkui, kai raudonoji lapė vieną iš jų ėda, susijaudinusios kudakuoja ir iš baimės išmoka gaidžiais giedoti. Bet tik negarsiai, nes raudonoji lapė galėtų pasiusti. Kai raudonoji lapė priris ir prisnūs suvirškinimui, jie apsiramins ir svajos apie koegzistenciją tarp vištidės ir lapės urvo. Vištų logika! Ir vargas, vargas, jei kas netikėtai pasimaišys ir svajones sukludys, nes prakeikta koja, kurią pagriebė raudonoji lapė, neįeis svajoti. Buvo įsimylėjęs, buvo laisvės kovotojas, buvo pamišęs: gerai, tai buvo tavo reikalas. Bet buvo pionierius, buvo komjaunolis, buvo karo lakūnas, buvo AVO valdininkas Kovacs: aišku -- buvo mulkis. Prakeiktas kelis. Logiška.

--Vasia!

Kuzinas nežiūrėjo į Iloną.

--Aš greit grįšiu, Vasia, aš turiu skubiai atvesti porą žmonių: aš tuoj grįšiu.

Tik nežiūrėti! Kai tu į ją pasižiūrėsi, nustos veikęs protas, užmirši, ką galvojai, ir išsiaiškinimas prasidės iš naujo.

Ilonos žingsniai nutolo.

Tik nežiūrėti, įsakinėjo sau, toliau galvoti, logiškai ligi pabaigos galvoti. Tu esi baigtas. Jei liks prie tavęs, abu būsime baigti. O tu esi baigtas kiekvieno atveju. Taigi: logiškai ligi pabaigos galvoti: atlik pats. Tuoj greit, čia pat.

--Visiems dėmesio!

Kuzinas pakėlė galvą.

--Mes turime evakuoti ligoninę.

Gydytojas stovėjo tarp sužeistųjų. Jam dar tebeduodant nurodymus ir paaiškinimus, vaikų darželio žaidimų salėn įėjo Ilonos vedami vyrai ir moterys. Viskas vyko skubiai, visiems suprantant, kad tai vienintelis kelias. Sužeistieji buvo apginti. Kas galėjo eiti, ėjo, kur? Kiekvienas butas buvo jiems atviras. Kiti turėjo būti vedami. Kur? Pas tuos, kurie juos vedė. Sepytyn sunkiai sužeistieji pasiliko. Jie gavo morfijaus, kad sumažintų transporto skausmus. Sprendimas, ar jie pakels transportą, jau nebebuvo gydytojo sąžinės klausimas. Gailėstingoji sesuo surašė popieriaus lape-

liuose kiekvieno pavardę, amžių ir sužeidimo pobūdį, lapelius priklįjavo prie antkoldžių į kurias įvynioti jie buvo išnešami. Gydytojas dar kartą apėjo visus sužeistuosius. Nešėjai pasakė jam, kur kiekvienas bus patalpintas.

--Aš užsuksiu, kada tik galėdamas, -- pasakė gydytojas, užsirašinėdamas adresus ir tai, kas buvo įrašyta kortelėse.

Molnar
22 metų
Peršauti viduriai, operuotas.
Kas kortelėje nebuvo parašyta:

Studentas; darbininko sūnus; lengvai sužeistas, puolant radijofoną; du tankus išsprogdino; brolis žuvo.

Dudas
18 metų
Peršautas petys, kulipka neįsimta.

Trečio laipsnio apdegimas, žaizdos aptvarstytos.

Kas kortelėje nebuvo parašyta: Fabriko darbininkas; tėvas miręs AVO kalėjime; motina 1945 metais išprievarauta iki mirties; kovotojas Budoje.

Nemeth
15 metų
Granatų skelvelsdros abiejose šlaunyse, žaizdos aptvarstytos.
Kas kortelėje nebuvo parašyta:

Moksleivis; partijos valdininko sūnus; dalyvavo, puolant partijos būstinę Peste; po to negrįžo į namus ir prisijungė prie laisvės kovotojų grupės.

Sarosi
67 metų
Galvos sužeidimas, žaizda aptvarstyta, reikalinga rentgeno nuotrauka, dažnai be sąmonės, pulsas ir kvėpavimas normalus.
Kas kortelėje nebuvo parašyta:

Pensininkas; du sūnus praradęs pirmosiomis sukilimo dienomis; peršautas, renkant sužeistuosius.

Czik
42 metų
Kairys kelis peršautas, dešiniame skeveldros, žaizdos aptvarstytos, suparaližuotas, reikalinga operacija.

Kas kortelėje nebuvo parašyta: Tramvajaus konduktorius; senas komunistas; 1949 - 1952 kalintas kovos grupės vadas Budaorzi gatvėje.

Uveges
20 metų
Sunkus žandikaulio sužeidimas; žaizda aptvarstyta, reikalinga operacija.

Kas kortelėje nebuvo parašyta: Kareivis; ūkininko sūnus; pasiūstas prieš demonstruojančius studentus su ginklu rankoje, prisijungė prie demonstrantų; nuvedė sukilėlius į ginklų sandėlius; nebegrįžo į savo dalinį; kovojo Peste: norėjo spalio 4 naktį pasiekti namus, tikėdamas atlikęs savo pareigą; gimimo vieta: kaimelis prie Plateno ežero.

Kovacs
36 metų
Dešiniosios apatinės galūnės amputacija.
Kas kortelėje nebuvo parašyta: Tai žinojo tik Ilona.

Keturiose išnešė Kuziną iš vaikų darželio. Paskutinis morfijaus švirkštas dar neveikė. Su kiekvienu kryptelėjimu jis vos nešūkteldavo, bet žiūrėjo į Ilonos veidą. Ji nešė jo kojas.

--Jau nebetoli, Vasia.

Jis bandė nusišypsoti. Tą akimirką pasigirdo užimas.

--Lėktuvai! -- suriko Kuzinas --garsiai, kiek pajėgdamas; nes jis bandė išrėkti savo skausmą. Ir tada orą suardė kurtingas kulkosvaizdžių kalėnimas ir tūkstančių botagų švilpimas. Jis matė kliudymus, mažus dulkių grybelius, kurie tiesia linija dygo iš pievelės, ir jis suvokė, kad linijos kryptis teisinga, artėjanti į jį.

Kas pamatė moterį išsitraikiusiais plaukais, sėdinčią už sudaužytos barikados? Kas pamatė ją, gaudančią paskutinius

(Nukeita į 6 psl.)

IŠ KAIRĖS IR DEŠINĖS

APIE LABAI RIMTUS IR LINKSMUS GYVENIMO ĮVYKIUS

Redaguoja: TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA

TĖVAI IR VAIKAI

Nėra jokios abejonės, kad tėvų ir vaikų pasaulėžiūriniai ir politiniai nesutarimai yra tokie pat seni, kaip ir pasaulis. Antai, Adomas ir Ieva, tie pirmieji šios žemės dypukai, buvo tokie pat konservatyvūs ir savo mintijime atsilikę, kaip ir mūsų vėlesnieji tėveliai. Jie ne tik visą laiką tuo pačiu metodu varė propagandą prieš gundytoją velnią, bet dar, kaip ir mes, ligi savo amžiaus galo laukė karo ir svajojų sugrįžti į prarastąjį rojų.

Tuo tarpu jų vaikai užaugo jau daug pažangesni: kūrė naujus sąjūdžius, ieškojo naujų koegzistencijos su velniu būdų ir kultūrinių saitų. Gi kadaise dar Montessori sistema auklėtas Kainas, subrendęs virto net tokiu pažangiu revoliucionierium, kad savo partijos labui nė nemirktelėjęs užmušė pirmą buržuazinį nacionalistą Abelį.

Tai žinant, nereikėtų per daug stebėtis ar nusiminti, kad ir mūsų dienomis istorija pasikartoja, kad tėvų ir vaikų pažiūros kai kur išsiskiria.

Štai spaudoje skaitome, kaip vienas dar senoviškas tėvas, pats dalyvavęs Nepriklausomybės karuos ir sužeistas, visai senoviškai prasiaria: "Už Lietuvos laisvę guldė galvas mūsų kariai ir savanoriai. Už tą pat laisvę išėjo mirtin, 1941 m. sukilėliai ir vėlesnių laikų partizanai. Tad būkime verti ir mes jų kraujo aukos."

Žinoma, čia nėra nieko naujo. Ir pažangus sūnus apie tokius savo tėvus beveik tuo pat metu nušneka jau daug pažangiau ir giliau: "Jų mirtis jau juokinga... Jie dabar jau lyg smėliu ir dulkėm apsinešę ir lyg pakulom apvynioti, negyvi, kaip daug kartų girdėtas juokas."

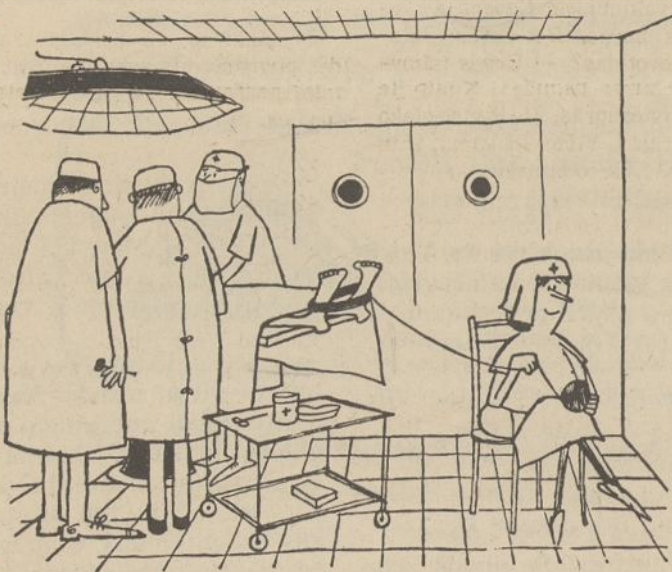
Na, o kai kitas tėvas birželio 13 d. proga atsišaukime rašo, kad "su malda ir auka laisvės kovai prisiminkime išvežtuosius ir žuvusius Sibire", tai daug pažangesnis sūnus dialektiniu metodu išaiškina, kad "tie, kurie mirė Stalino kalėjimuose, mirė ne už laisvę: jie mirė už nuosavybę."

Prie šitų intelektualinių pasikalbėjimų mums belieka pridėti dar tik trečio sūnelio raminančią nuomonę:

"Istorijos kelyje žmonės visada mirdavo. Mirdavo milijonai. Bet jie išmūrijo piramides, nutiesė kelius, iškasė kanalus ir pastatė miestus mūsų ateičiai. Ogi tie vergai ar mužikėliai vistiek būtų numirę ir be jokios naudos..."

Tai skaitydami, mes esame giliai įsitikinę, kad mūsų laikais pažangus sūnelis Kainas būtų užmušęs ne Abelį, kurį dar buvo galima atversti į kompartiją, bet niekam nevertą ir senoviškose pažiūros užkalkėjusį senį Adomą.

DR. AL. RAČKAUS PATARIMAS

Dr. Al. Račkus, ilgus metus duodamas mūsų spaudoj medicinos patarimus sveikiems ir ligoniams, yra tikrai daug nusipelnęs. Mus ypač žavi jo patarimų patarimai, dažniausia suglausti paskutiniame sakiny: "Tamsta privalai kreiptis į savo gydytoją". "Tik gydytojas apžiūrėjęs gali pasakyti tamtos ligos priežastį". "Taigi skubiai eik pas savo gydytoją", "Nesigailėk išlaidų, nes sveikata yra brangesnė už pinigus".

Bet štai vienas jo patarimų pasirodė net ir mums nelauktas: "...Jei tamsta pasiduos operacijai, tai kad tamstai asmeniškai ir nedaug gero būtų, bet už tai kitiems tokiems pat ligoniams naudinga būtų. Iš ko gi hirurgai išmokyti ir tobulėti ir galėtų kitiems savo patirtas žinias perduoti, jeigu nebūtų ko operuoti."

Kadangi vienas mūsų redakcijos narys labai nori pasimokyti daryti operacijas, ar nepasikolintų gerbiamas daktaras jam savo pūvelio? Jis tik norėtų pažiūrėti, kas ten viduje yra ir vėl gražiai cirupke adata užsiūtyti. Daktarui iš to gal daug naudos ir nebūtų, bet šis medicinos pradžiamokslis tikrai apsišviestų.

UŽUOJAUTA

Prof. dr. Mamertui Sopauskui ir Ponai, pas kuriuos renjiasi šiomis dienomis iš Lietuvos atvažiuoti pirmoji žmona, reiškiam gilią užuojautą.

A. V. Klapkauskui.

NEPAPRASTAS ĮVYKIS

Mūsų korespondentas iš Hollywoodo telegrama praneša, kad, siaučiant lietui, aktorė Shirley Temple padavė jam palaikyti lietsargį, kol ji įlips į automobilį. Tai nepaprastas įvykis, kuris turės milžiniškos reikšmės visai lietuvių tautai.

PRADINGO ĮŽYMUOLIS

Jau kuris laikas nežinia kur dingo įžymiausias ir turtingiausias Chicago lietuvis biznierių, įvairiom progom labai garsiai skardenęs savo vardą ir pavardę mūsų laikraščiuos. Nors jam siunčiami Lietuvių Enciklopedijos tomai negrįžta, bet, mūsų žiniomis, L. E. administracija jau keleri metai nesulaukia jokio prenumeratos mokesčio ir nei trumpiausio keiksmažodžio į pakartotinus laiškus.

Tikrai gaila tamsoj nusken-dusio šviesaus žmogelio.

BŪTINAI NEUŽMIRŠKIME PAMINĖTI

"Mūsų Senovės" archeologo pranešimu, šiemet sukanka lygiai milijonas metų, kaip mūsų protėviai pradėjo rinkti kultūros fondui milijoną dolerių. Pasirodo, Neries šlaituose yra surasta jaučio terbelė su 18 mamuto dantų -- to fondo pirm-nis kapitalas. Reikia manyti, kad mūsų senoliai bus susipykę dėl tos terbelės valdymo, tad vie-

Šią naktelę per naktelę

(Liaudies daina šiapus geležinės uždangos)

Šią naktelę per naktelę
Miego nemiegojau,
Keikiau valdžią, kaip martelę,
Liežuviu šmigojau.

Oi bylojau kreivezojau
Daug šmaikščių žodelių
Ir į smalą sumozojau
Daug baltų veidelių.

Rūtą mėtą, meilę gryną,
Žiedą jubilėjų,
Suvoliojau į purvyną,
Alučiu apliejau.

Ant galvelės nabagėlės
Ubagų ir ponų
Daug išpyliau arielkėlės
Ir alaus uzbongų.

O veikėją, kaip erelį,
Be strėlės nudėjęs,
Nuriedėjau, kaip taurelę,
Garsiai sudindėjęs.

nas kitą užmušė, o juos kaimynai suvalgė, ir visas kilnus darbas nutrūko.

AR NE PERDIDELIS ATVIRUMAS?

Tarybinis kritikas Vyt. Vencus, laikrašty "Literatūra ir Menas", vertindamas tarybines lietuviškas operas ir jų kūrėjus, kažkaip netyčia leptelia ir visai teisingą mintį, tardamas:

"Kaip ten bebūtų -- viena yra aišku: kaikurie mūsų kompozitoriai dar nepakankamai gilinasi į tuos uždavinius, kuriuos jiems kelia laikas ir liaudis... Jeigu, pavyzdžiui, paimsime operas, sukurtas tarybinių partizanų kovų tematika, tai priešio lageris -- fašistai -- dažniausiai charakterizuojami groteskinėmis muzikinėmis priemonėmis, kartais net neleistinai sušaržuojant jų personažus tiek muzikiniu, tiek ir režisūriniu atžvilgiu."

Taigi mes jau seniai sakėme, kad laikas propagandinį "meną" numarina dar prieš gimdymą, o liaudis sufalsifikuo-tos tiesos irgi nevirškina.

SPAUDOS BALSAI IŠ LAISVĖS KOVOS FRONTO

LIETUVIŲ DANTŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGA:

"Svečiai, žinodami koncerto -- baliaus paskirtį, atsilankė labai gausiai. Puikūs užkandžiai, turtingas gaivinančių ir nuotaiką gerinančių gėrimų pasirinkimas priklauso prie gero koncerto -- baliaus sekmės... A. Valeišaitė -- brusokienė... puikiai atliko trinių dalių serenadą: angelas, moteris, liuciperis."

CHICAGIŠKIS AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS:

"...Puošnus ir elegantiškas šokių vakaras su vaišėmis... Trum-pa programa... Veiks bufetas. Linksmimo būdu rengėjai tikisi patarnauti ir eilei kitų svarbių reikalų.

"LAISVĖS VARPAS":

"...Banketas pradedamas 3 v. p.p. Patį vakarienę 4 val. Šokiai iki vidurnakčio."

CHICAGOS LIET. PARAPIJA:

"...Po atlaidų užbaigimo klebonas atsilankė į parapijos salę, kur vaišinosi choras ir vargonininkai."

S.S.S. BOSTONO SKYRIUS:

"...Grindų trypimas prasidęs saule nusileidus, o baigsis prieš jai patekant... Žvakėm užgesus, vietiniai "bohemiai" skaitys savo kūrybos žymiausių darbų."

BENDRUOMENĖS SK. BALIUS (KANADA):

"...Balius baigėsi visuotinu

SOCIALISTINIS REALIZMAS

Po atominio karo

AŠ IRGI VIENMINTIS SU K. S. KARPIUM!

Gerbiamas p. Redaktoriau! Perskaitęs laiškų skyriuje gerbiamo K. S. Karpiaus laišką "Poezija" nesugraudins, aš nepaprastai apsidžiaugiau, nes tas žmogus pasakė apie tai viską, ką aš jau seniai visiems sakau, tik tai niekas nenori manęs klausyti.

Pirmiausia, čia šnekanč, čia paliekant, kam mums tos "poezijos" iš viso reikalingos, jeigu tie jūsų "poetai" nemoka pašneketi žmoniškai, kaip juos mąma išmokė, o vis savo žodžius kažkaip susuka į kringelį ir dar atliekamus galus užriečia. Atsimenu, aš kadaise skaičiau kažkokio "poeto" knygutėje net toką kreivezonę: "Mūs prakaito ir kraujo atsigėrus žemė vėl rengiasi gimdyti stebuklingą aukso derlių." Kam visas tas kvailas kalbėjimas, jeigu, amžiną atilsį, mano tėvelis tą pačią mintį pasakydavo daug trumpiau: "Atsimink, vaikeli, kad užmėžta žemelė smirda, bet užtat duonėlė kvepia." O tada visa šeimyna ji suprasdavom be jokios ten "poezijos".

Ale jau, pone Redaktoriau, tikri pakvaišėliai yra visi tie jūsų "Kūmoristai", kurie čia, kaip kokie velniai ant viškų pasilipę, garsiai juokiasi net iš švenčiausių mūsų pačių abrozų ir dalykų. Kadaise čia New Yorke toks ilgaplaukis "poetas" ir mane patį į šuns pyragą išdėrgė, kad net į salidną prie žmonių buvo nepatogu nueiti. Jam, girdi, negerai, kad aš turiu namus, o gyvenu sklepe ir valgau iš vieno bliūdo su žiurkėmis, kad neatiduodu pinigų kažkokiai ten jo "kulvetūrai", kad išgeriu vienas savo nusipirktą šnapsą ir kad su švogerio seseria turiu vaikų. O kas tau, rupūžioke, rūpi, ką aš darau? Aš tavo pačios neatėmiau ir tavo pinigų nepragėriau!

Aš manau, kad mus durnina ir visokie tie mūsų "artistai", kurie paima pinigus, o nieko neparodo, kada televizijoje gali matyti už dyką ir kaip užmuša, o tas užmuštas prisikelia ir aną pirmą gražiai užmuša. Tai bent

gali pasijuokti ir šio to pasimokyti. Na, o ir tie jūsų "socialistai", nė vienos žmoniškos dainelės nemokėdami, tik tai bau-bia, lyg jautis už uodegos tęsimas, vis tą patį rodydami, kuris iš jų per ilgesnį laiką išpūs visą savo kvapą, o pinigus ima vis kitus.

Iš anksto nužemintai dėkodamas ponui redaktoriui, aš norėčiau paprašyti, kad šitą mano laišką padėtumėt kur aiškesnėj vietoj, kad visi pamatytų. Aš sutikčiau net kiek pamokėti, jei dėl to susidarytų kokių kaštų.

Vaclovas Jankauskas,
New York

AMERIKONIŠKIEMS TARYBININKAMS ISIDĖMĖTINA

Pagal Lietuvos komunistinės spaudos žodį, miesčionišką antitarybinį galvojimą galima suvesti į tokią vieną formulę:

"Tai -- mano namas, mano sodas!.. Mano pinigais uždirbta, mano prakaitu pasistatyta!.. Viskas -- mano, mano!.." (Lit. ir Menas).

Ką jūs į tai pasakysite, mūsų čionykščiai draugai, kurie, be tų dalykų, dar turite ir "mano" antrą namą, "mano" bižnį, "mano" automobilį ir stambia "mano" dolerių krūvelę?

Kas Dirvos neskaito
-- daug nustoja!

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

GREETINGS and BEST WISHES
FOR MOTHERS DAY

YOUNG'S AMERICAN &
CHINESE RESTAURANT

CHINESE FOOD TO TAKE OUT
Cantonese Family Dinners

OPEN DAILY 11 A.M. TO 1:00 A.M. SAT.
TO 3:00 A.M.

OPEN SUNDAYS AIR CONDITIONING
2172 WARRENSVILLE CENTER FA 1-9676

SPORTO DIENOS

PABALTIEČIŲ VARŽYBOS NEW YORKE

Ši šeštadienį, gegužės 13 d., New Yorke įvyks 1961 m. Š. Amerikos Pabaltiečių — krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybės.

Pagal eilės tvarką, šiais metais varžybas ruošti tenka lietuviams ir jų vykdytoju yra FASK-tas.

Krepšinio varžybos bus pravedamos vyrų ir jaunių klasėse. Jauniais skaitomi gimusieji 1943 m. ir jaunesni.

Tinklinis bus vykdomas vyrų ir moterų klasėse.

Stalo tenise bus varžomasi komandiniai ir individualiniai, tiek vyrų, tiek ir moterų klasėse.

Komandinėse varžybose kiekviena tautybė gali dalyvauti su viena reprezentacine komanda, atrinkta iš geriausių žaidėjų JAV-se ir Kanadoje. Lietuvių reprezentacinius vienetus sudaryti įpareigoti paskirų sporto šakų komitetai.

Kiek teko patirti, vyrų krepšinio rinktinės pagrindą sudarys Waterburio Gintaras, šiemetinis lietuvių meisteris. Jų komanda numatoma papildyti keliais žaidėjais iš Brooklyno Lietuvių Atletų Klubu ir Toronto Aušros.

Jaunių krepšinio rinktinės branduoliu imama Chicagos penketukas iš Aro, Neries ir Jūros Klubų. Prie jų prijungus keletą žaidėjų iš Clevelando žaibo, Waterburio Gintaro ir Worcesterio Vyties, turėsime jaunių rinktinės vaizdą.

Moterų tinklinyje lietuviškas spalvas reprezentuoti pakviesta Š. Amerikos lietuvių meisteris — Clevelando SK žaibas.

Vyrų tinklinio rinktinės pagrindą numatoma sudaryti iš Hartfordo Grandies ir Bostono Dainavos žaidėjų, prie jų pakviečiant R. Babicką ir A. Liutką iš Clevelando žaibo, A. Blandį (Chicagos Neris) ir A. Racką (Detroito Kovas).

I vyrų stalo teniso rinktinę pakviesta: Pr. Gvildys (Toronto Vytis), J. Nasvytis (Clevelando žaibas), Meilus (New Yorke LAK), St. Navickas (Hamiltono Kovas) ir J. Šoliūnas (Clevelando žaibas).

Moterų stalo tenise lietuviškas spalvas atstovaus: S. Kasperavičiūtė (Toronto Vytis), J. Rūtelionienė (Washington) ir J. Koklienė (Clevelando žaibas).

Varžybos vyks Franklin K. Lane High School, Jamaica Ave., prie Elderts

DAR TRYS VALANDOS...

(Atkelta iš 4 psl.)

lapus, kuriuos šūviai kapojo nuo medžių? Kas ištempė ją iš tankų suartos gatvės? Kas paslėpė ją, iki sutemo? Kas parvedė ją namo?

Kokiomis akimis ji skaitė Etelės laišką? Kaip priėmė ji medalioną, grandinėlę nuo Etelės kaklo, kurią vienas berniukas atnešė dar prieš naktį, kartu su žinia apie jos mirtį?

Valandas iki ryto Ilona prasėdėjo su išplėstomis akimis, veidą palenkusi prie Etelės vaiko. Jis pabudo ir verkė. Ilona švytavo medalioną prieš vaiko akis.

Tavo motina mirė, ir Vasia mirė, ir Erszabeta mirė; tiek daug mirė, ir laisvė mirė.

Vaikas prasijuokė. Dar tą pačią valandą Ilona paliko miestą. Jos mintys skubėjo pirmą, link sienos. Granatų ugnis krito į paskutines revoliucijos tvirtoves. Ilona buvo bebaime, Ji nešė antklodėn įsuptą vaiko šypseną.

(Pabaiga)

Vertė J. P. Palukaitis

Maisto skirimas lietuviams Vokietijoje sulaukymas...

Lane, Brooklyne.

Linkime mūsų reprezentantams sėkmingai atstovauti lietuvišką sportą, o New Yorke lietuviškai visuomenei gausiai atsilankyti į varžybas.

Šių metų gegužės 6 dieną Brooklyne, Balfo centro patalpose įvyko Balfo direktoriato suvažiavimas, į kurį atvyko beveik visi direktoriai arba jų įgaliotiniai. Suvažiavime dalyvavo ir Rev. K-jos pirmininkas bei reikalų vedėjas. Posėdžiai su

trumpa pertrauka pietums tęsėsi apie dešimt valandų, tad paliestieji Balfo reikalai buvo nagrinėjami iš esmės ir visiems direktoriams aktyviai dalyvaujant. Posėdžiams pirmininkavo Balfo CV pirmininkas kan. dr. J. B. Končius, sekretoriavo B.

Pivaronienė, pavadavusi neatvykusią į šį suvažiavimą CV sekretorę. Sekretorei talkino V. Barčiauskas.

Suvažiavime pranešta:

1. Kan. dr. J. B. Končius gegužės 12 d. išvyksta į Europą tarptautinių organizacijų reikalais. Ten jis išbus ilgesnį laiką. Jį laikinai pavaduos vienas iš Balfo CV vicepirmininkų.

2. Balfo direktorei dr. Armanienei ir pirmininkui lankantis Washingtone paaiškėjo, kad maisto paskirimas lietuviams tremtiniais V. Vokietijoje yra sulaukymas, kol ateis papildomos iš Vokietijos valdžios informacijos.

3. Pašalpa rūbais Lenkijos lietuviams lengviau praeina pro muitines Lenkijoje, jei siuntiniai siunčiami iš JAV.

4. Balfo centras gauna daug vaistų receptų iš Lenkijos, kurie yra arba suklastoti ar kitais, ne sveikatos motyvais, išrašyti.

5. Daugelyje JAV vietovių bus minima Birželio sukaktis ir ta proga Balfo veikėjai stengsis organizuoti lėšas deportacijų aukoms per Balfą paremti.

Balfo direktorių suvažiavimas išdiskutavęs bendrinės šalpos problemas, nutarė:

1) Padėkoti lietuviškai spaudai ir radijo valandėlėms už nuoširdų bendradarbiavimą sunikiam šalpos darbe.

2) Skubiau ir efektingiau padėti reikalingiems, ypač esantiems už geležinės uždangos.

3) Ieškoti nuoširdaus bendradarbiavimo būdų su visais šalpos talkininkais ar veiksniais.

Direktorių posėdžiai praėjo darniojo darbo dvasioje. Pilnutiniai nutarimų ir rezoliucijų tekstai bus paskelbti vėliau. Suvažiavimo pradžioje CV turėjo trumpą atskirą posėdį. Valdybos posėdis vėl šaukiamas gegužės 12 d.

Balfo Centras

NAUJIEJI SENSACINGIEJI SIUNTINIAI ŠEIMOMS!

1960 m. mes viską darėme kainoms numušti

Tos pastangos pasirodė labai sėkmingos, ir mes išsiuntėme keturis kartus tiek siuntinių kiek ankstesniais metais

Nors mūsų uždarbis iš kiekvieno atskiro siuntinio yra labai mažas, bet kai siuntinių buvo išparduotas toks milžiniškas kiekis, tai ir mūsų metinis uždarbis buvo žymiai didesnis.

Ivertindama tą didžiulę paramą, kurios buvo susilaukta iš klientų, LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS Vadovybė nusprendė dar ir toliau mušti kainas. Šįkart esame įsigiję atitinkamus kiekius medžiagų ir kitokių prekių ŽYMIAMAZESNĖMIS NEGU GAMYBOS KAINOMIS ir sudarėme NAUJUS SENSACINGUS SIUNTINIUS.

SENSACINGAIS vadiname juos, nes

VERTĖ UŽ TĄ KAINĄ YRA TIKRAI SENSACINĖ!

SIUNTINIAIS ŠEIMOMS mes vadiname juos, nes parinkti tie siuntiniai taip, jog už labai žemą kainą kiekvienas šeimos narys gautų labai gerą ir naudingą dovaną.

VIENGUBĄ ŠEIMOS SIUNTINĮ

Nr. 1 sudaro:

3 1/3 jardų BOTANY SERGE ar HERRINGBONE, tamsiai mėlyna, vyriškam ar moteriškam kostiumui,

8 jardai SUNKAUS RAJONO 2 moteriškoms ar 4 vaikiškoms suknelėms,

4 jardai NAILONO TAFETOS moteriškai suknelei ar 2 bliuzėms,

3 jardai POPLINO marškiniams ar bliuzėms,

1 didelė ŠILKINĖ SKARELĖ gėlėta ar Paisley raštu.

Kataloginė šio siuntinio

kaina yra\$64.75.

MŪSŲ SPECIALI KAINA

yra tikrai\$57.50.

Išskaitant visus mokesčius.

Nr. 2 ŠEIMOS SIUNTINĮ

VIENGUBĄ sudaro:

8 jardai NEEDLE-KORDO medžiagos, 2 kostiumams ar suknelėms,

4 jardai NAILONO TAFETOS moteriškai suknelei ar bliuzėms,

8 jardai SUNKAUS RAJONO 2 mot. ar 4 vaik. suknelėms,

1 didelė ŠILKINĖ SKARELĖ gėlėta ar Paisley raštu.

Kataloginė šio siuntinio

kaina yra\$55.75.

MŪSŲ SPECIALI KAINA

yra tikrai\$49.00.

Išskaitant visus mokesčius.

Mes siūlome šį siuntinį ir dvigubą, o NUMUSDAMI savo IŠLAIDAS ir savo UŽDARBĮ, ant šio antrojo siuntinio sutaupysime dar jums \$16.00.

Mes taip pat siūlome šį siuntinį ir dvigubą, o NUMUSDAMI IŠLAIDAS ir savo UŽDARBĮ ant šio antrojo siuntinio sutaupysime jums dar \$19.00.

DVIGUBĄ ŠEIMOS SIUNTINĮ

Nr. 1 sudaro:

6 2/3 jardų BOTANY SERGE ar HERRINGBONE, tamsiai mėlyna, 2 vyr. ar mot. kostiumams,

16 jardų SUNKAUS RAJONO 4 mot. ar 8 vaik. suknelėms,

8 jardai NAILONO TAFETOS 2 suknelėms moteriai ar 4 bliuzėms,

6 jardai POPLINO 2 marškiniams ar 3 bliuzėms,

2 didelės ŠILKINĖS SKARELĖS gėlėtos ar Paisley raštu.

Kataloginė šio siuntinio

kaina yra\$129.50.

DVIGUBA SPECIALI

KAINA turėtų būti\$115.00.

Mes siūčiame šį DVIGUBĄ ŠEIMOS SIUNTINĮ

įskaitant visus mokesčius, už tikrai\$99.00.

Nr. 2 DVIGUBĄ ŠEIMOS

SIUNTINĮ sudaro:

16 jardų NEEDLE-KORDO medžiagos, 4 kostiumams ar suknelėms,

8 jardai NAILONO TAFETOS 2 mot. suknelėms ar 4 bliuzėms,

16 jardų SUNKAUS RAJONO 4 mot. ar 8 vaik. suknelėms,

2 didelės ŠILKINĖS SKARELĖS gėlėtos ar Paisley raštu.

Kataloginė šio siuntinio

kaina yra\$111.50.

DVIGUBA SPECIALI

KAINA turėtų būti\$98.00.

Mes siūčiame Nr. 2

Dvigubą Šeimos

Siuntinį už tikrai\$79.00.

Išskaitant visus mokesčius.

KVIEČIAME PRAŠYTI IR MES TUOJAU PAT NEMOKAMAI PASIUSIME PILNĄ KOMPLEKTĄ MEDŽIAGŲ PAVYZDŽIŲ SITU ŠEIMOMS SKIRTŲ SIUNTINIŲ.

Nors tiems savo SENSACINGIESIEMS SIUNTINIAMS ŠEIMOMS medžiagų turime pasirūpinę nemaža, bet garantiją duodame tik keturioms savaitėms.

Užsitikrinti bent trims mėnesiams mūsų šiuo SENSACINGŲJŲ ŠEIMOS SIUNTINIŲ priimame po \$5.00 už stato.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus pristatytas gavėjui.
2. Jei siuntinys dingtu, mes grąžiname pinigų arba nemokamai pasiūčiame kitą siuntinį.
3. Apmokame visus mokesčius, dėl to gavėjas Lietuvoje, sulaukęs siuntinio, nieko jau nebepriimoka.
4. Siūčiame visas medžiagas tikrai pagal pasirinktuosius pavyzdžius.
5. Visas kitas prekes siūčiame tikrai pagal jų aprašymą.

Jei kas pareikalaus, mes taip pat nemokamai oro paštu siūsime savo bendrinį katalogą, pagal kurį galima pasirinkti įvairiausių prekių, ir savo standartinių siuntinių kainoraštį, apimantį 31 skirtingus standartinius siuntinius, kurių kainos svyruoja nuo \$29.00 iki \$125.00, įskaitant visus mokesčius.

LITHUANIAN TRADING COMPANY,
341 LADBROKE GROVE, LONDON W. 10,
ENGLAND

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

Jaunimo pavasario šventė, rengiama birželio 4 d., 5 v. p. p. Liet. Pil. Draugijos salėje. Programą atliks jaunosios jėgos. Bus deklamacijos, skaitymai, vaizdelis, tautiniai šokiai, dainos, muzika ir kt.

Po programos šokiai griežiant geram orkestrui. Veiks bufetas. Rengia Tautinės Sąjungos Bostono skyrius ir L.S.T. Korp. Neo-Lithuania.

Rengimo komisiją sudaro: pirm. inž. J. Dačys, nariai Vilija Čepaitė, Rūta Dačytė, Skirma Makaitytė, Br. Makaitis, T. Janukėnas, T. Stankūnaitė ir E. Čibas.

Skirma Makaitytė už gerą mokymasi varžybose gavo aukščiausią stipendiją. Varžybose dalyvavo per 15000 JAV mokinių. Iš Massachusetts valstijos laimėjo 22 mokiniai. Skirma žada lankyti Rodeliffe Kolegiją. Prieš porą metų tokia stipendiją laimėjo jos sesutė, kuri dabar lanko Howard Universitetą.

Vida Rauklytė ir Valentina Ščiukaitė baigė vidurinę mokyklą ir rudenį žada tęsti mokslą kolegijose.

Tautinės Sąjungos skyriaus susirinkime buvo svarstyta atstovų siuntimas į seimą. Į seimą vyksta pirm. inž. Juozas Dačys.

Tautinės Sąjungos skyriaus rengiamas paskutinis

šio sezono subatvakaris įvyks gegužės 20 d.

Antanas Diržys su ponija, dalyvavę Dr. V. Čepo 50 metų jubiliejiname pagerbime, pasakę kalbą, apilankę Jonaičius Worcesteriye, grįžo atgal į New Yorką.

Bostono Skautų Tėvų Komitetas nutarė įsigyti skautų-čių reikalams mašinos priekabą, kurią bus parvežama įvairioms iškiloms bei stovykloms palapinės ir kiti įrankiai. Žalgirio ir Baltijos tuntu turi apie 40 palapinių ir daug kitokio turto. Tėvų komitetas nutarė turtą apdrausti \$1000. Šiuo metu Žalgirio tunto turtas laikomas pas tunto ūkio reikalų vedėją stud. Eitą. O Baltijos tunto — pas Tėvų Komiteto sekr. I. Vilėniškį.

Skautų Tėvų Komiteto rengiamas banketas įvyks spalio 29 d. Pil. Dr-jos salėje.

Tėvai įvykusiam susirinkime priėmė pageidavimą, kad vasaros stovykla būtų berniukams ir mergaitėms toje pačioje vietoje ir vienu laiku.

Bostono Skautų Tėvų Komiteto pirm. inž. E. Manomaitis labai energingai rūpinasi pagelbėti skautams. Jo trys sūnūs skautai iš kurių vienas vilkiukų draugovės draugininkas. Šiuo metu jau yra draugovėje 32 vilkiukai.

VASARVIETĖ "BANGA"

Great Marsh Rd. Centerville, Cape Cod (1½ mylios nuo Graigville pliažo),

ATIDAROMA BIRŽELIO 15 D.

Išnuomojami kambariai ir kabinos.

Pristatymas į pajūrį garantuotas.

Iki 15 birželio kreiptis: O. Šlepavičienė, 150 Columbia Rd., Dorchester 11, Mass. Telef. GA 7-4560. Po 15 birželio: "Banga", P. O. Box 307 Centerville, Cape Cod, Mass. Tel. SP 5-4633.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Lietuvių Bendruomenė ir mūsų moterys

L.B. Clevelando antrosios apylinkės buvęs pirmininkas P. Bielinis, savo bute, balandžio 25 d. buvo sušaukęs buvusios ir naujai išrinktos valdybos bendrą posėdį.

Šiame posėdyje be kitko buvo konstatuota, kad lietuvių bendruomenės veikloje apgailėtina mažai dalyvauja šios apylinkės moterys. Net į metinį šios apylinkės susirinkimą atsilankė tik kelios moterys. Tiesa, šioje apylinkėje daug lietuvių gyvena gana toli, bet prie gerų norų visiems šie toliai yra visai lengvai nugalimi. Pavyzdžiui, dr. H. Brazaitis, inž. J. Augustinavičius, inž. V. Kamantas, Step. Nasvytis ir J. Žukas gyvena, berods, toliausiai nuo šios apylinkės būstinės, bet jie visada dalyvauja šios apylinkės metiniuose susirinkimuose.

Buvo prisiminti ir praeityje buvę L.B. Tarybos rinkimai, kuriuose moterys balsavimų sąrašuose dalyvavo visai mažai nuo šimčių.

Ne tik susirinkimai ir balsavimai mažėja, bet lygiai taip mažėja ir Lietuvių Dienos, Priešingai, mūsų kaimynėje Kanadoje Lietuvių Diena net dvi dienas švenčiama.

Ar ne tik todėl, kad ten moterų yra mažiau, kurios vestų vyrus ir savo vaikus vis toliau nuo

lietuvių bendruomenės.

Pasitaiko ir pas mus labai gražių reiškių iš pavienių moterų ir mergaičių. Štai balandžio 7 d. ši apylinkės valdyba gavo iš Birutės Augustinavičienės raštu pareiškimą, kad jai jau suėjo 18 metų, todėl prašo ją užregistruoti šios apylinkės nare. Tai pavyzdys visam jaunimui, kurio dar tiek daug nėra mūsų sąrašuose. Nėra būtina ir raštu duoti tokį pareiškimą, o užtenka atvykti, kad ir šį šeštadienį ar sekmadienį į L.B. Tarybos rinkimų vietą ir čia žodžiu užsiregistruoti ir jau dalyvauti Tarybos rinkimuose.

Po rinkimų turėtų būti paskelbta, koks nuošimtis dalyvavo rinkimuose vyrų ir koks moterų.

Kad mūsų mielos moterys nepasirodytų tokios pasyvios ir šiuose rinkimuose, abi apylinkės valdybos maloniai prašo visas moteris ir mergaites kartu su vyrais dalyvauti šiuose L.B. Tarybos rinkimuose, kurie įvyks š.m. gegužės 13 - 14 d.d.

EI. Stempužienė

Savininkas parduoda 4 šeimų namą

Po 5 kamb. Geram stovyje, E. 140 St., netoli Lake Shore Blvd. Šaukti: Liberty 1-1909.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME

GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

OUR ESCROW SERVICE PROTECTS YOU WHEN BUYING OR SELLING REAL ESTATE

VAUDENTEKIS IR ŠILDYMAS ĮVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandenių ir pečių šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimai atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

NEW SATURDAY HOURS 9:30 to 2:30

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **Detroito dramos mėgėjų sambūris** clevelandiečiams šį šeštadienį duos linksmą V. Karlinš trijų veiksmų komediją "Raudonasis vynas". Veikalą režisuoja Z. Arlauskaitė-Mikšienė. Vaidina: V. Žebertavičius, D. Mikaitė, A. Gladkauskas, A. Pesys ir R. Liškauskaitė. Pradžią 7:30 val. vak. Veiks puikus bufetas, šokiams gros Neolithuanų orkestras.

• **ALB Clevelando 1-mos Apyl. Vaidilos Teatras** gegužės 20 d. Slovėnų salėje, pirmą kartą Clevelande su antruoju šiuometiniu savo pastatymu — nuotaikinga Ant. Rūko 3-jų veiksmų komedija — **VIENO KIEMO GYVENTOJAI**, baigia šių metų pavasario sezoną.

Bilietus iš anksto prašome įsigyti telefonu Liberty 1-7263 pas p. Mackialą, Lietuvių Prekybos namuose arba spektaklio dieną nuo 6 val. vak.

Rudenį Vaidilos Teatras su šiuo veikalu jau pakvies tas į Baltimorę, Rochesterį ir Torontą.

• **Išnuomojami du kambariai** moterims ar vyrams. Šaukti: Mary Adiklis, 1077 E. 169 St. Telef. IV 1-8229.

PENA, INC.,

(darbo dienomis 9-9 v. v., šeštadieniais ir sekmadieniais 9-6 v. v.) 12401 St. Clair Ave., UL 1-7700, viena didžiausių nekilnojamojo turto įstaigų, Clevelande, sėkmingai tarpininkauja parduodant ar perkant namus.

Palaikomi tamprūs ryšiai su įvairiomis finansinėmis organizacijomis, kas palengvina pirkėjų atradimą ir suteikia galimybę atlikti pardavimą grynais pinigais.

Būčiau laimingas, galėdamas jums tarpininkauti namų pirkimo ar pardavimo problemų sprendime.

Pena, Inc. atstovas — Vaitiekus Morkūnas, MU 1-2762.

• Gegužės 6 d. popietį St. Clair Recreation Center salėje gražiai praėjo Clevelando Pilėnų skautų tunto pavasario sporto žaidynės. Šventę atidarė ir jos dalyvius pasveikino tuntininkas vyr. sktn. Pr. Karalius. Susitikimuose kovota su jaunatvišku užsidegimu. Krepšinio varžybas laimėjo jūrų skautų Stp. Dariaus laivas, įkroves vytautėnams 53 krepšius prieš 30. Jūrų skautų vienetas buvo dar niau susižaidęs. Užtat tinklinyje DLK Vytauto draugovė atsigrėbė ir laimėjo 2-1 prieš jūrų skautus. Kvadrato varžybose dalyvavo du DLK Kėstučio dr. vės vilkiukų būreliai. Čia buvo parodyta pati kovingiausia Pilėnų dvasia ir veržlumas siekti pergalės. Geresnis buvo Pirmasis būrelis ir laimėjo abu susitikimus. Stalo teniso varžybose buvo dvi individualės grupės: A) 12 — 16 m. amžiaus skautams ir B) neriboto amžiaus — atvira grupė. A grupėje pirmuoju išėjo Alg. Koklys, o antruoju — A. Petkus. B grupėje pirmąją vietą iškovojo A. Petkus ir antrąją — V. Stoškus.

Žaidynių vyr. teisėjas buvo A. Bielskus. Krepšiniui teisėjavo A. Grigaliūnas, J. Kijauskas ir R. Liogys. Jas suorganizavo ir pravedė tunto radijos nariai — jūr. vyr. sktn. V. Petkauskas, psktn. V. Jokūbaitis, v. vl. D. Kižys, v. sl. G. Neimanas ir v. sl. K. Gaižutis.

Laimėtojams dovanas pa-

Praeitą sekmadienį Clevelando skaučių Neringos tuntas pagerbė savo mamytės, suruošiant Lietuvių salėje bendrus pusryčius. Nuotraukoje ps. R. Nasvytienė prie vaišių stalo kalba apie motinų pastangas išlaikyti vaikuose lietuviybę.

Tarp svečių buvo brangi viešnia, neseniai pas dukrą atvykusi iš Lietuvos E. Masevičienė (vidury su skarele).

Savo mamytės skautės linksmino sudainuodamos keletą dainų.

A. Garlos nuotraukos

skyrė sktn. V. Bacevičius ir G. Juškėnas. Dovanos su atitinkamais įrašais bus įteiktos laimėtojams Pilėnų tunto sueigoje.

• Gegužės 7 d. Clevelando Neringos skaučių tuntas pagerbė savo mamytės. Per sumą šv. Jurgio bažnyčioje skautės kartu su motinomis priėjo prie šv. Komunijos. Vėliau Lietuvių Klubo apatinėje svetainėje buvo bendri pusryčiai. Prie stalo maldą sukalbėjo šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Bartis. Tuntininkė psktn. M. Kizienė pradėdama pusryčius pasveikino mamytės ir pakvietė pasivaikinti su dukromis. Dienos svarbą įprasmino savo pašnekėsy psktn. R. Nasvytienė, pabrėždama motinų pastangas išlaikyti vaikuose lietuviybę. Ypač miela buvo jos min-

tis — tepasijunta motina šeimoms karaliene.

Skautės savo mamytėms sudainavo parinktas dainas, deklamavo, skambino pianinu. Kartu su viešniomis įsitraukė į motinoms pagerbti skirtą montažą. Jautri ašarėlė ne vienai spindėjo akysė...

Težeri iš tolo visų mūsų mylima motina Tėvynė, — pašnekėsy pareikšta mintis sujungė dukras su mamytėmis ir močiutėmis vienon didelėn lietuviškon šeimon. O toje šeimoje tokia artima ir brangi buvo močiutė — E. Masevičienė, neseniai iš Lietuvos atvykusi Clevelando pas dukrą p. Vaitėnienę.

Be didelių kalbų ir iškilmių Neringos skautės jausmingai ir nuoširdžiai pagerbė savo mieliausias mamytės ir močiutes.

Šešių kamb. vienos šeimos namas

Plytų ir šingelių. Du garažai. Poilsio kambarys. East 185 St., netoli Naujosios lietuvių parapijos. Parduoda savininkas. Šaukti vakarais telef.: IV 1-5290.

GERI NAMAI

Didelis 3 šeimų namas, 4 miegamieji, geras sklypas, 3 garažai. Prie pat šv. Jurgio bažnyčios ir mokyklos. Geram stovyje, geros pajamos.

Trijų miegamųjų vienos šeimos namas, prie Naujos parapijos.

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 IV 1-6900
MU 1-2154

KAS IR KUR?

• P. Petrušaitis, iš Racine, Wis., artėjant Vilties Draugijos narių suvažiavimui, savo nario įnašus padidino \$15.00. Reikia laukti, kad ir kiti nariai savo įnašus padidins ir tuo pačiu palengvins Vilties Draugijos dirbamą darbą.

• Dirvoje dar galima gauti R. Spalio "Gatvės berniuko nuotykių". Irišta į kietus viršelius. Kaštuoja \$5.00. Paskubėkit, nes tyrime tik kelius egzempliorius.

• ALT-bos Los Angeles skyrius išleido didesniu tiražu specialių lapelį Kuchel-Lipscomb rezoliucijos reikalu. Tame lapelyje duodami Senato ir Atstovų Rūmų užsienio komisijų narių vardai ir pavardės, laišku pavyzdžiai, amerikiečių ir lietuvių pasisakymai tos rezoliucijos reikalu ir kit. Organizacijų vadovybės ir pavieniai asmenys, norėdami gauti po keletą, keliolika ar keliasdešimt egzempliorių to lapelio, prašomi rašyti ALT Los Angeles skyriaus pirm. Julijui Jodelei, 3803 Evans Street, Los Angeles 27, California. Minėti lapeliai siunčiami nemokamai.

• Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyriaus valdybė išrinkta: Stepas Ulbinas, Kęstutis Skrebutėnas, Juozas Dilys, Jonas Lelevičius ir Ignas Šajauka. Į kontrolės komisiją: Z. Piliponis, L. Ulbinas ir J. Rutkinas. Šiemetinės Joninės įvyks birželio 24 d. Merritton Community Center Hall. Programą išpildys Simo Velbasio baleto studija iš Chicagos, pastatydama "Užburtoji Fleita".

• Domo Veličkos paruošta "Lietuvių literatūros" II d., skirta šeštajai aukštesniosios lituanistinės mokyklos klasei, išleido Čikagos Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla. Šiame vadovėlyje apimama mūsų literatūra nuo mūsų raštijos pradžios iki mūsų raštijos tyrinėtojų imtinai. Yra įjungtas 52 puslapių literatūros teorijos skyrelis. Viso 621 numeruotas puslapis, kuriuose patalpinta 74 iliustracijos. Irišta kietais viršeliais.

Ši mokykla anksčiau yra išleidusi ir J. Masilionio paruoštas "Lietuvių literatūros" III ir IV dalis, skirtas septintajai ir aštuntajai aukštesniųjų lituanistinių mokyklų klasėms. Visose dalyse yra ir nagrinėjamųjų dalykų atitinkami skaitiniai. Vadovėlius galima užsisakyti: "DIRVOJE". Vadovėlių Leidimo Komisijoje (5620 So. Claremont Ave., Chicago 36, Ill.) ir pas knygų platintojus. Vadovėlių kainos: II dalis — \$8.00, III ir IV d. po \$5.00.

• Dail. Elenos Urbaitytės kūrinių paroda įvyks gegužės 13-27 d. Ruth Sherman galerijoje, 306 E. 72 St., New Yorke. Paroda galima lankyti kasdien nuo 10 iki 6 val. vak. išskyrus sekmadienius.

• Neseniai pasibaigusiose Lietuvos A. kl. krepšinio pirmenybėse laimėjo žemės ūkio akademijos vyrų komanda, o moterų — Kauno Politechnikos Institutas. Už ŽŪA komandą žaidė: V. Mickus, J. Skerstonis, A. Krušinskas, A. Varanauskas, A. Autukas, K. Petrušis, A. Kadžiulis, I. Saladžius, A. Rudaitis, A. Liendsbergas.

Moteryų KPI komandą atstovavo: A. Navickaitė, G. Stalioraitytė, G. Vileikienė, A. Valašinaitė, G. Kriščiūnaitė, V. Rupšaitytė, N. Kirtiklytė, G. Milerytė, G. Šutaitė, O. Butautienė.

• Karolis Žalkauskas, Lietuvoje ejęs įvairias atsakingas pareigas, šiuo metu gyvenaš Washingtone, sunkios ligos prislėgtas guli ligoninėje.

• Bostono Lietuvių Mišraus Choro metinis koncertas įvyks šių metų gegužės 28 d., 2 valandą p. p., South Boston High School salėje, Thomas Park. Programoje dalyvaus Daiva Mongirdaitė, Mergaičių Trijo ir Mišrus Choras su nauja programa.

Lietuviškas kryžius Cicero lietuvių kolonijos centre -- šv. Antano parapijos bažnyčios pašonėje. Prie kryžiaus stovi Cicero aukšt. lituanistinės mokyklos direktorius kun. P. Patlaba ir mokytojas J. Kreivėnas.

E. Šulaičio nuotrauka

DIRVAI AUKOJO

Prenumeratą pratęsdami, Dirvą aukomis parėmė:

Dr. J. Pavilionis, Chic. \$5.00
P. Bakūnas, Baltimore 2.00
V. Kazakevičius,
Maspeth 1.00
J. Kregždė, Cincinnati 2.00
S. Šimoliūnas, Detroit 2.00
Dr. S. Virkutis,
Cambridge 5.00
K. Zaronskis, Cleveland 2.00
V. Vilkutaitis, Cleve. 1.00
A. Čepulis, Philaj 1.00
K. Kaulinis, Phila. 2.00

S. Mazulis,
Evergreen Park 2.00
A. D., Chicago 5.00
Dr. V. Bagdonas,
Wellsville, Mo. 5.00
V. Kamantas, Willowik 2.00
J. Taoras, Pittsburgh 2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovė Ciceroje dar prieš šių metų gruodžio 1 d. savo taupytojų patogumui turės padvigubintas patalpas. Virš dabartinio namo bus pristatytas platesnis ir ilgesnis antras aukštas iš Alcoa aliuminijaus. Raštinės perkėlus į antrąjį aukštą, pirmame aukšte langelių skaičius bus padidintas iki 12. Pirmo aukšto sienos bus atnaujintos pilku granitu. Automobilų aikštėje tilps 40 mašinų. Šis moderniškas pastatas bus ne tik patogus ir jauki vieta taupytojams, bet jis ir papuoš šios judrios lietuvių kolonijos centrą. Daugelis lietuvių didžiuojasi Juozo F. Gribausko duosnaus lietuviškų reikalų rėmėjo, sumaniai vedamos bendrovės augimu.

Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas Chicagoje

LB Chicagos apygardos valdybos pirmininkas Jonas Jasaitis, atidarydamas 80 susirinkusių, tarp jų didelei daliai kandidatų į LB Tarybą, suvažiavimą, pareiškė, kad susirinkimas bus ne kvalifikacinis, bet grynai informacinis, ir visi turės teisę pasisakyti rūpimais reikalais. Prezidiuman pakvietė J. Ignatonių -- pirmininką, Endrijonienę ir Br. Shotą -- vicepirmininkais, Z. Dailidką ir A. Nainį -- sekretoriauti.

Dienotvarkė priimta be pakeitimų. J. JASAITIS savo kalboje paminėjo, kad teks ateityje išdiskutuoti kelius, kaip kelti Bendruomenės kūrybingumą ir stiprinimą. Reikia visose pasaulio dalyse kurti tautinius Bendruomenės vienetus. Nereikia užmiršti; kad mūsų emigracijos vi-

sai kitokias problemas, negu ankstesniųjų. Buvo emigruojama, geresnio gyvenimo ieškoti. Mes, dabartiniai ateiviai, nesame duonėškiečiai. Mes atvykome čia, palikome savo tėvynę, ne duonos, bet laisvės ir tiesos siekdami. Mes norime ir privalome išlikti. Tuo tikslu, būtinas stiprios tautinės grupės išlaikymas. Tokios grupės, kokia Europoj suprantama tautinė mažuma.

Girdėti Bendruomenei užmetimų, kad LB Tarybos rinkimai nesą demokratiški. Tainetiesa. Balsavimas lieka slaptas ir visuotinis, o suskirstymas rinkiminėmis apygardomis parodys atskirų vietovių gyvumą ir sukelis lyg konkurenciją. Tarybos rinkimai parodys mūsų tautinį sąmoningumą. Prisibijoma, kad į mus nepradėtų veikti emigranto duonėškiečio dvasia. Senųjų lietuvių ateivių mišriniški darbai atlikti -- net žodžiais negalima apsaityti. Mes privalome dar daugiau padaryti.

Kalbant apie solidarumo įnašus, primintina, kad to mokesčio mokėjimas neapsprendžia, kas yra LB narys. Solidarumo mokeskis -- teisių ir pareigų apsprendimas. Šiaip, kiekvienas lietuvis yra Bendruomenės narys.

Dar LB primetama, kad organizuojama ne organizacijų pagrindu. Kiekviena organizacija nustato savo nariams kvalifikaciją, o Bendruomenė ne. Iš kitos pusės, organizacijos ateina ir jungiasi į Bendruomenę.

Bendruomenė ateina ten, kur nėra kam darbo atlikti. Ypač svarbus apylinkių darbas. Be jų tinklo didžiųjų uždavinių atlikimas nebūtų galimas.

TEODORAS BLINSTRUBAS padarė pranešimą apie Antrosios Dainų Šventės finansinius sunkumus. Pabrėžė, kad šventę organizuoja JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Susiduriama su dideliais piniginiiais sunkumais. Iš bilietų pajamų numatoma apie \$15,000, o išlaidos sieks \$22,000. Dėl to jau pradėtos rinkti aukos. Aukų rinkimo pagrindas nukreiptas į LB apylinkes. Jos pačios renka, ar skiria iš savo kasų. Siūlo rinkimu prisidėti organizacijoms. Gaunama ir iš pavienių aukotojų. Kai kas sako, jog tada gal nevertėtų tokios šventės ruošti? Su tokia nuomone nesutinkame, nes šventė taps lietuviškų dainų populiarinimo, lietuviškumo palaikymo ir tautinės vienybės demonstracija.

Apie švietimo reikalus kalbėjo LB Centrinės švietimo Tarybos pirmininkas J. TAMULIS, pabrėždamas, kad lituanistinis švietimas -- tautinės gyvybės pagrindas. Džiugu konstatuoti mokyklose mažą augimą. Jei pirmuose skyriuose mažėtų, būtų

pirmas signalas blogybėn. Pats lituanistinis mokymas sunkus: vaikai dažnai ateina su labai mažu lietuvišku leksikonu. Svarbiausia, kad ateitų visi.

Vadovėliai pamažu spausdinami, ruošiami. Šiais metais jau bus visi. Švietimo Taryba tariasi su mokytojais, šie rašo vadovėlius, o leidžia Kultūros Fondas. Kanadoj yra kiti organai, bet juos reikėtų suvienodinti, ir vadovėlius ruošti bendrus abiem kraštam.

J. VEDEGYS, Mokytojų S-gos pirmininkas pareiškė, kad chicagieškiečiai Lietuvių Mokytojų S-gai įsijungę į Lietuvių Bendruomenę. Teko sudaryti komisiją prie LB apygardos valdybos. Liūdna sutikti, kad dalis lietuvių inteligentų šeimų eina nutautėjimo keliu. Daug yra lietuviškų organizacijų, tačiau nė viena nesiėmė atsakomybės lietuviybės išlaikyme. Lietuvių Bendruomenė, įsipareigojusi būti lietuviybės sargyboje, privalo daug sirdi lietuviškam mokymui. Mokyklos turi tapti lietuviškomis savo dvasia. Be to, reikia suderinti tėvų komiteto ir mokyklos personalo kompetencijas. Neaiškumai kliudo produktinam darbui.

LB Kultūros Fondo pirmininkas J. ŠVEDAS nušvietė KF uždavinius, kaip labai svarbius, ypač, surištus su didelėmis piniginėmis išlaidomis. KF tikslas: globoti, turti kultūrinės veiklos gaires, leisti lituanistinius vadovėlius, rūpintis lietuviškų kultūros paminklų apsauga, ir kt. Darbai vis auga ir stiprėja. Antrojo kadencijoj piniginė apyvarta sieks \$18,000. Paskirtos dvi premijos, išleistas Jonynienės vadovėlis, Aleksandro pirmas tomas, prof. Jakubėno liaudies dainų vienas sąsiuvinis, paremti vaikų litera-

TĖVYNĖS APSAUGOS RINKTINĖS DALYVIAMS

Atrodo, būtina užfiksuoti asmenis, laiką bei įvykius, susijusius su kūrimu bei plėtimuosi Vieksniuose gimusios

Tėvynės Apsaugos Rinktinės, plačiau žmonėse žinomų "žemaitijos pulkų" organizavimosi kraštui ginti nuo antrojo bolševikų antplūdžio.

Kadangi pagrindiniai išlikę Tėvynės Apsaugos Rinktinės štabo dokumentai yra mano žinioje, tad kviečiu: 1) visus 1944 m. liepos 10 d. Mažeikiuose įvykusio Apsaugos būrių suvažiavimo dalyvius; 2) visus Tėvynės Apsaugos Rinktinę bei štabą Vieksniuose įkuriant susirinkimo, įvykusio 1944 m. liepos 29 d. Vieksnių valsčiaus Apsaugos būrio būstinėje, dalyvius, būtent: Joniškio, Meškiūčių, Pasvalio, Pašvitinio, Rokiškio, Svėdasų, Utenos, Zarasų bei kt., iš viso 14 vyrų; 3) pirmoje eilėje kviečiu visus 1. bei 2. pp. minėtus dalyvius, pranešti man savo gyvenvietės adresą. Tolimesnis susižinojimas bei informavimasis bus atliekamas asmeniškais laiškais.

Jonas D. Čėsna,
3946 So. Artesian Ave.,
Chicago 32, Ill., U.S.A.

tūros leidiniai, leidžiama Gimtoji Kalba, remiamas Liet. Arcyvas, Lituanus ir t. Numatyta: Aleksandro antras tomas, tikstančio dol. premija leisti toliau prof. Jakubėno dainas, remti knygų ir scenos veiklų leidimą. Lėšų viskam trūksta.

A. GULBINSKAS, Vasario 16 gimnazijos atstovas pranešė, jog gimnazija, sąryšyje su vokiečių markės kilimu, atsidūrė sunkioje finacinėje pakalnėje. Bendruomenės reikalas turėtų būti, prižiūrėti gimnazijos egzistenciją, nes ta gimnazija yra lietuviškos gyvybės parodymas okupantui. Bado komunistams akis, ir jie stengiasi kenkti. Spaudoj pasisakymai, kad gal reiktų gimnaziją uždaryti, netikslius, tačiau labai geri atsakymai (Dirvoje) tik dar labiau paryškina gimnazijos išsilaikymo būtinybę.

Kelių valandų diskusijos aukščiau nurodytais klausimais, didelis dalyvavusių dėmesys, parodė bendruomenės darbuotojų tikrą norą ir pasiryžimą, daryti viską, kelti ir ugdyti lietuviybės apraiškas ir lietuviškos kultūros populiarinimą.

J. Vaičiūnas

Maloniai kviečiame Tamstas atvykti į LAKE HOTEL, Asbury Park, N. J., Severt & Park Aves, Phone PROspect 4-7788 sezono atidarymą, kuris įvyks gegužės 27, 28, 29 ir 30 d.

Atidarymo dienomis šokiams gros pasikeisdami muz. A. Kačanauskas ir orkestras.

Bare svečiams patarnaus Danielius Averka.

Ta pačia proga prašome užsisakyti kambarius sezono atidarymui ir vasaros atostogoms, nes Lake Hotel yra geriausias Asbury Park rajone, netoli jūros, labai patogus susisiektis traukiniais ir autobusais. Kainos žemos. Savininkai ir tarnautojai lietuviai.

Tad iki pasimatymo.
LAKE HOTEL, savininkai
Kubaičiai ir žemaičiai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS SEIMAS GEGUŽĖS 27 D. RENGIA

BANKETĄ,

kuris įvyks Sheraton-Towers viešbučio didžiojoj salėj, 505 N. Michigan Ave. Gros Bob Roberts 15-kos žmonių ir Clevelando Neo-Lithuanų kapelos.

Pradžia 7:30, vakarienė 8:30.

Bilietus galima gauti ir vietos rezervuojamas iki gegužės mėn. 20 d. "Marginuose" — 2511 W. 69 St., Marguty — 6755 So. Western Ave., Štangenbergo kraut. — 1447 So. 50 Ave., Cicero ir pas P. Vėbrą, telef. CR 7-2478, 2645 W. 18 St., Chicago 8, Illinois.